

POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (trzecia izba)

z dnia 3 lipca 2007 r. *

W sprawie T-212/02

Gminy Champagne (Szwajcaria),

„Défense de l'appellation Champagne ASBL” z siedzibą w Champagne (Szwajcaria),

Cave des viticulteurs de Bonvillars, z siedzibą w Bonvillars (Szwajcaria), oraz pozostali skarżący, których oznaczenie zawiera załącznik do niniejszego postanowienia, reprezentowani przez D. Waelbroecka oraz A. Vroninksa, avocats,

skarżący,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, początkowo reprezentowanej przez J. Carberyego, a następnie przez F. Florinda Gijóna oraz F. Ruggeriego Laderchiego, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: francuski.

oraz

Komisji Wspólnot Europejskich, początkowo reprezentowanej przez J. Formana oraz D. Maidani, a następnie przez J. Formana oraz F. Dintilhaca, działających w charakterze pełnomocników,

pozwani,

popieranym przez

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Berguesa oraz A. Colomb, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności art. 1 decyzji 2002/309/WE, Euratom Rady i — w odniesieniu do Umowy w sprawie współpracy naukowej i technologicznej — Komisji z dnia 4 kwietnia 2002 r. w sprawie zawarcia siedmiu umów z Konfederacją Szwajcarską (Dz.U. L 114, str. 1), jako zatwierdzającej art. 5 ust. 8 tytułu II załącznika 7 do umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie handlu produktami rolnymi oraz skargę o odszkodowanie za szkodę rzekomo wyrządzoną przez nią skarżącym,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (trzecia izba),

w składzie: M. Jaeger, prezes, J. Azizi i E. Cremona, sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

Postanowienie

Ramy prawne

- ¹ Wino musujące produkowane we francuskim regionie Champagne posiada we Wspólnocie chronioną nazwę „wina gatunkowego produkowanego w określonym regionie” (wina gatunkowego psr) zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 823/87 z dnia 16 marca 1987 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące win gatunkowych produkowanych w określonych regionach (Dz.U. L 84, str. 59) z późn. zmianami, jak również listą win gatunkowych psr opublikowaną na podstawie art. 1 ust. 3 tego rozporządzenia (Dz.U. 1999, C 46, str. 113).

- 2 Zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 2392/89 Rady z 24 lipca 1989 r. ustanawiającego ogólne zasady opisu i prezentacji win i moszczy winogronowych (Dz.U. L 232, str. 13):

„Dla określenia wina importowanego nazwa jednostki geograficznej użyta dla określenia wina stołowego lub wina gatunkowego psr bądź określonego regionu we Wspólnocie nie może być używana ani w języku państwa producenta, w którym położona jest ta jednostka lub ten region, ani w innym języku” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

- 3 Zgodnie z art. 29 ust. 3 akapit drugi tego rozporządzenia:

„Możliwe jest wprowadzenie odstępstw od ust. 2, jeśli nazwa wina produkowanego we Wspólnocie jest identyczna z nazwą jednostki geograficznej położonej w państwie trzecim, jeśli w tym państwie nazwa ta jest używana dla wina zgodnie z dawnym i stałym zwyczajem oraz pod warunkiem, że jego użycie jest reglamentowane przez to państwo”.

- 4 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1493/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina (Dz.U. L 179, str. 1) uchyliło mocą art. 81 i 82 rozporządzenie nr 823/87 i rozporządzenie nr 2392/89 ze skutkiem od dnia 1 sierpnia 2000 r. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1608/2000 z dnia 24 lipca 2000 r. ustanawiającym środki przejściowe do czasu przyjęcia ostatecznych środków mających na celu wykonanie rozporządzenia (WE) nr 1493/1999, zmienionym ostatnio rozporządzeniem Komisji (WE) nr 699/2002 z dnia 24 kwietnia 2002 r. (Dz.U. L 109, str. 20), na zasadzie odstępstwa niektóre przepisy rozporządzenia nr 1493/1999, niektóre przepisy rozporządzenia nr 823/87 oraz rozporządzenie nr 2392/89 w całości zostały utrzymane do dnia 31 maja 2002 r. w oczekiwaniu na sfinalizowanie i wydanie przepisów wykonawczych do rozporządzenia nr 1493/1999.

- 5 W dniu 29 kwietnia 2002 r. zostało wydane rozporządzenie Komisji (WE) nr 753/2002 ustanawiające niektóre zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 odnośnie do opisu, oznaczania, prezentacji i ochrony niektórych produktów sektora wina (Dz.U. L 118, str. 1). Rozporządzenie to, zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2086/2002 z dnia 25 listopada 2002 r. (Dz.U. L 321, str. 8), obowiązuje od dnia 1 sierpnia 2003 r.
- 6 Artykuł 48 rozporządzenia nr 753/2002 uchyla rozporządzenie nr 1608/2000, przy czym art. 47 ust. 2 rozporządzenia nr 753/2002 z późn. zmianami przewiduje jednak, że na zasadzie odstępstwa niektóre przepisy rozporządzenia nr 1493/1999, niektóre przepisy rozporządzenia nr 823/87 oraz rozporządzenie nr 2392/89 w całości pozostają w mocy do dnia 31 lipca 2003 r.
- 7 Zgodnie z art. 52 ust. 1 rozporządzenia nr 1493/1999:

„Jeśli państwo członkowskie używa nazwy określonego regionu do określenia wina gatunkowego psr lub, gdzie to stosowne, wina przeznaczonego do wyrobu wina gatunkowego psr, nazwa ta nie może być użyta do określenia produktów sektora wina nieprodukowanych w tym regionie lub produktów nieokreślonych przez nazwę, zgodnie [ze stosownymi przepisami Wspólnoty lub przepisami krajowymi]. Zasadę tę stosuje się także w przypadku, gdy państwo członkowskie użyło nazwy lokalnego obszaru administracyjnego lub jego części, czy nazwy małej miejscowości, w celu określenia wina gatunkowego psr lub tam, gdzie to stosowne, wina przeznaczonego na produkcję wina gatunkowego psr.

Bez uszczerbku dla przepisów Wspólnoty dotyczących określonych odmian wina gatunkowego psr, państwa członkowskie mogą w przypadku ściśle określonych warunków produkcji, które te państwa określą, udzielić zezwolenia na użycie nazwy ściśle określonego regionu, której będą towarzyszyły szczegóły dotyczące metody produkcji, gatunku czy nazwa odmiany winorośli lub jej synonimu”.

- 8 Nazwa „champagne” dla win z francuskiego regionu Champagne figuruje na liście win gatunkowych psr opublikowanej zgodnie z art. 54 ust. 5 rozporządzenia nr 1493/1999 (Dz.U. 2006, C 41, str. 1, w jego najnowszej wersji).
- 9 Artykuł 36 ust. 1 rozporządzenia nr 753/2002 stanowi, że:

„Etykiety win przywożonych, w tym win produkowanych z przejrziałych winogron lub moszczu winnego w trakcie fermentacji do bezpośredniego spożycia, pochodzących z państw trzecich będących członkami Światowej Organizacja Handlu mogą uwidaczniać nazwę obszaru geograficznego, o której mowa w załączniku VII część A pkt 2 lit. d) do rozporządzenia (WE) nr 1493/1999, o ile służy ona identyfikacji wina jako pochodzącego z terytorium państwa trzeciego lub regionu albo miejscowości takiego państwa trzeciego, gdzie dana jakość, renoma lub inne cechy charakterystyczne są zasadniczo związane z tym pochodzeniem geograficznym”.

- 10 Zgodnie z ust. 3 tego przepisu:

„Oznaczenia geograficzne, o których mowa w ust. 1 i 2 nie mogą być mylone z oznaczeniami geograficznymi stosowanymi do identyfikacji gatunkowego wina produkowanego w określonych regionach, wina stołowego lub innego wina przywożonego znajdującego się na listach porozumień zawartych między Wspólnotą a państwami trzecimi.

Jednakże niektóre oznaczenia geograficzne państwa trzeciego, o których mowa w pierwszym akapicie, będące homonimicznymi oznaczeniami geograficznymi dla gatunkowych win produkowanych w określonych regionach, win stołowych lub

win przywożonych, mogą być stosowane z zastrzeżeniem warunków praktycznych, w których będą od siebie odróżniane, jak też z uwzględnieniem konieczności zapewnienia równorzędnego traktowania danych producentów i unikania wprowadzania w błąd konsumentów.

[...]

Te wskazania jak i warunki praktyczne ich stosowania są ustanowione w załączniku VI”.

- ¹¹ Zgodnie z art. 36 ust. 5 rozporządzenia nr 753/2002 zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 316/2004 Komisji z dnia 20 lutego 2004 r. (Dz.U. L 55, str. 16):

„Wskazanie [oznaczenie] geograficzne kraju trzeciego, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być stosowane odnośnie do etykietowania wina importowanego, nawet jeśli jedynie 85% danego wina zostało uzyskane z winogron zebranych na terytorium produkcji, którego nazwę nosi”.

- ¹² Nazwa „champagne” dla win z gminy Champagne w kantonie Vaud w Szwajcarii nie figuruje w załączniku VI zatytułowanym „Lista homonimicznych oznaczeń geograficznych i praktyczne warunki ich stosowania, o których mowa w art. 36 ust. 3”.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- ¹³ Gmina Champagne jest położona w kantonie Vaud w Szwajcarii, w regionie Bonvillars wytwarzającym wino. Na terytorium gminy Champagne wytwarzane jest białe wino musujące na bazie szczepu chasselas pur, sprzedawane pod nazwą „champagne”.
- ¹⁴ Wspólnota Europejska i Konfederacja Szwajcarska podpisały w dniu 21 czerwca 1999 r. siedem umów, w tym umowę między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską dotyczącą handlu produktami rolnymi (Dz.U. 2002 r., L 114, str. 32, zwaną dalej „umową”).
- ¹⁵ Artykuł 5 załącznika 7 do umowy przewiduje:

„1. Strony podejmują wszelkie konieczne środki, zgodnie z niniejszym załącznikiem, w celu zapewnienia wzajemnej ochrony nazw określonych w artykule 6 używanych do opisu i prezentacji produktów sektora wina w rozumieniu artykułu 2 pochodzących z terytorium Stron. W tym celu każda ze Stron wprowadza właściwe środki prawne dla zapewnienia skutecznej ochrony i niedopuszczenia do użycia oznaczenia geograficznego lub tradycyjnej nazwy do opisu produktu sektora wina nieobjętego tym oznaczeniem lub nazwą.

2. Chronione nazwy Strony są zastrzeżone wyłącznie dla produktów pochodzących ze Strony, do których się odnoszą, i mogą zostać użyte tylko na warunkach określonych w przepisach ustawowych i wykonawczych tej Strony.

[...]

4. W przypadku jednobrzmiących oznaczeń geograficznych:

- a) jeżeli dwa oznaczenia chronione na mocy niniejszego załącznika są jednobrzmiące, każde z nich jest chronione, pod warunkiem że konsument nie zostaje wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu sektora wina;

[...]

5. W przypadku jednobrzmiących nazw tradycyjnych:

- a) jeżeli dwie nazwy chronione zgodnie z niniejszym załącznikiem są jednobrzmiące, każda z nich jest chroniona, pod warunkiem że konsument nie zostaje wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu sektora wina;

[...]

8. Wyłączna ochrona przewidziana w ustępie 1, 2 i 3 niniejszego artykułu ma zastosowanie do nazwy »Champagne« podanej w wykazie Wspólnoty zawartym w dodatku 2 do niniejszego załącznika. Jednakże ta wyłączna ochrona w okresie dwóch lat od wejścia w życie niniejszego załącznika nie stanowi przeszkody dla używania słowa »Champagne« do opisu i prezentacji niektórych win pochodzących z kantonu Vaud

w Szwajcarii, pod warunkiem że wina te nie są wprowadzane do obrotu na terytorium Wspólnoty, a konsument nie zostaje wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia wina”.

16 Artykuł 6 załącznika 7 do umowy stanowi:

„Następujące nazwy podlegają ochronie:

a) jeśli chodzi o produkty winiarskie pochodzące ze Wspólnoty:

- terminy odnoszące się do państwa członkowskiego, z którego pochodzi produkt sektora wina,
- specyficzne terminy wspólnotowe wymienione w dodatku 2,
- oznaczenia geograficzne i tradycyjne nazwy wymienione w dodatku 2;

b) jeśli chodzi o produkty sektora wina pochodzące ze Szwajcarii:

- terminy „Suisse”, „Schweiz”, „Svizzera”, „Svizra” lub jakakolwiek inna nazwa oznaczająca ten kraj,

- specyficzne terminy szwajcarskie wymienione w dodatku 2,
- oznaczenia geograficzne i tradycyjne nazwy wymienione w dodatku 2”.

¹⁷ Dokument ratyfikacyjny Konfederacji Szwajcarskiej został złożony w dniu 16 października 2000 r. po zaaprobowaniu umowy przez Zgromadzenie Federalne Konfederacji Szwajcarskiej w dniu 8 października 1999 r. oraz po referendum, które miało miejsce w dniu 21 maja 2000 r.

¹⁸ Decyzją 2002/309/WE, Euratom Rady i Komisji z dnia 4 kwietnia 2002 r. w odniesieniu do Umowy w sprawie współpracy naukowej i technologicznej w sprawie zawarcia siedmiu umów z Konfederacją Szwajcarską (Dz.U. L 114, str. 1, zwana dalej „zaskarżoną decyzją”) umowa została zatwierdzona w imieniu Wspólnoty Europejskiej.

¹⁹ Zgodnie z jej art. 17 ust. 1 umowa weszła w życie w dniu 1 czerwca 2002 r.

Postępowanie

²⁰ Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 1 lipca 2002 r. skarżący wnieśli niniejszą skargę.

- 21 Odrębnymi pismami złożonymi w sekretariacie Sądu odpowiednio w dniach 16 i 30 października 2002 r. Rada i Komisja zgłosiły zgodnie z art. 114 § 1 regulaminu Sądu zarzut niedopuszczalności.
- 22 W dniu 25 października 2002 r. Republika Francuska wniosła o dopuszczenie do postępowania w charakterze interwenienta popierającego żądania Rady i Komisji. Postanowieniem z dnia 18 listopada 2002 r. prezes trzeciej izby Sądu uwzględnił ten wniosek.
- 23 Republika Francuska złożyła uwagi interwenienta ograniczone do kwestii niedopuszczalności w dniu 20 stycznia 2003 r.
- 24 Skarżący złożyli uwagi w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności w dniu 3 lutego 2003 r. oraz odpowiedź na uwagi interwenienta w dniu 24 marca 2003 r. Rada i Komisja zrezygnowały z odpowiedzi na uwagi interwenienta.
- 25 Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2003 r. Sąd zdecydował o rozpatrzeniu zarzutu niedopuszczalności w ramach istoty sprawy i tytułem środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu wezwał strony do udzielenia w pismach procesowych odpowiedzi na pytania pisemne. Strony uczyniły zadość temu wezwaniu w wyznaczonych terminach.

Żądania stron

26 Skarżący wnoszą do Sądu:

- o stwierdzenie dopuszczalności skargi;
- o stwierdzenie nieważności art. 1 zaskarżonej decyzji, w zakresie, w jakim Rada zatwierdziła w nim art. 5 ust. 8 tytułu II załącznika 7 do umowy;
- w razie potrzeby o stwierdzenie nieważności tej decyzji w zakresie, w jakim Rada i Komisja zatwierdziły w niej inne postanowienia umowy, jak również umowy w sprawie swobodnego przepływu osób między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie transportu lotniczego, umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przewozu kolejowego i drogowego rzeczy i osób, umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie wzajemnego uznawania w stosunku do oceny zgodności, umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie niektórych aspektów zamówień rządowych, umowy w sprawie współpracy naukowej i technologicznej między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską;
- o stwierdzenie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty reprezentowanej przez Radę i Komisję oraz nakazanie im naprawienia skarżącym wszelkich szkód wynikłych z powodu art. 5 ust. 8 tytułu II załącznika 7 do umowy;

- o nakazanie stronom, aby przedstawiły w rozsądnym terminie dokładne kwoty szkody, co do których strony się porozumieją, bądź w innym razie o nakazanie zgłoszenia dodatkowych żądań zawierających dokładne kwoty, a jeśli nie, to o nakazanie Radzie zapłacenia na rzecz skarżących kwoty 1 108 108 franków szwajcarskich (CHF) z zastrzeżeniem modyfikacji dokonanych w trakcie postępowania;
- o obciążenie Rady i Komisji kosztami postępowania.

27 Rada wnosi do Sądu:

- o odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;
- w drugiej kolejności o jej oddalenie jako bezzasadnej;
- o obciążenie skarżących kosztami postępowania.

28 Komisja wnosi do Sądu:

- o odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;
- w drugiej kolejności o jej oddalenie jako bezzasadnej;

— o obciążenie skarżących kosztami postępowania.

29 Republika Francuska wnosi do Sądu:

— o odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;

— w drugiej kolejności o jej oddalenie jako bezzasadnej;

— o obciążenie skarżących kosztami postępowania.

Co do prawa

30 Zgodnie z art. 113 regulaminu Sąd może zgodnie z art. 114 § 3 i 4 regulaminu w każdym czasie z urzędu badać, czy skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezzwzględne przeszkody procesowe, wśród których zgodnie z utrwalonym orzecznictwem widnieją przesłanki dopuszczalności skargi określone w art. 230 akapit czwarty traktatu WE (wyrok Trybunału z dnia 24 marca 1993 r. w sprawie C-313/90 CIRFS i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-1125, pkt 23; postanowienia Sądu z dnia 26 marca 1999 r. w sprawie T-114/96 Biscuiterie-confiserie LOR i Confiserie du Tech przeciwko Komisji, Rec. str. II-913, pkt 24, oraz z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie T-194/95 Area Cova i in. przeciwko Radzie, Rec. str. II-2271, pkt 22).

31 Ponadto zgodnie z art. 111 regulaminu, jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna albo oczywiście pozbawiona podstawy prawnej, Sąd może, bez dalszych czynności procesowych, orzec, wydając postanowienie z uzasadnieniem.

32 W niniejszym przypadku Sąd stwierdza, że na podstawie pism procesowych i wyjaśnień dostarczonych przez strony w trakcie postępowania pisemnego uzyskał wystarczającą wiedzę. Jako że akta sprawy zawierają wszelkie informacje niezbędne do orzeczenia, Sąd, po wysłuchaniu stron, postanawia nie otwierać procedury ustnej.

1. *W przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności*

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie charakteru art. 5 ust. 8 załącznika 7 do umowy jako aktu niekorzystnego

— Argumenty stron

33 Rada i Komisja podnoszą, że art. 5 ust. 8 załącznika 7 do umowy (zwany dalej „klausulą champagne”) nie jest niekorzystny dla skarżących. Niemożliwość posługiwania się nazwą „champagne” dla oznaczenia i prezentacji win, których niektórzy skarżący są producentami, wynika bowiem z samego art. 5 ust. 1-3 w związku z art. 6 oraz dodatkiem 2 do załącznika 7 do umowy. Klauszula champagne skutkuje więc jedynie wprowadzeniem z korzyścią dla kantonu Vaud dwuletniego okresu przejściowego,

podczas którego posługiwanie się słowem „champagne” jest dozwolone pod warunkiem, że wina te nie będą wprowadzane do obrotu na terytorium Wspólnoty i że konsument nie będzie wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia wina.

34 Komisja wywodzi z tego, że w zakresie, w jakim skarżący żądają stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji jako zatwierdzającej klauzulę champagne, przedstawione żądania stwierdzenia nieważności należy odrzucić jako niedopuszczalne.

35 Skarżący twierdzą, że wyłączna ochrona nazw produktów winiarskich wynika wprawdzie w sposób ogólny z art. 5 ust. 1-3 załącznika 7 do umowy, niemniej klauzula champagne przewiduje bardziej surowy reżim dla nazwy „champagne”. Podczas gdy, w przypadku innych produktów winiarskich, wyjątek homonimiczności odgrywa rolę w ramach przesłanek przewidzianych w art. 5 ust. 4 i 5 załącznika 7 do umowy, klauzula champagne skutkuje bowiem tym, że z chwilą upływu okresu przejściowego zakazane jest każde wprowadzanie do obrotu produktów posiadających nazwę „champagne”, a zatem wykluczeniem ewentualnego wyjątku homonimiczności, na który można by się powołać w przypadku win pochodzących z gminy Champagne.

36 Jako że klauzula champagne pozbawia skarżących możliwości powołania się na wyjątek homonimiczności w odniesieniu do win pochodzących z gminy Champagne, stwierdzenie nieważności zaskarżonych przepisów skutkowałoby na gruncie art. 233 WE zobowiązaniem instytucji wspólnotowych do podjęcia działań obejmujących wykonanie wyroku Sądu i w ten sposób rozpoczęciem nowych rokowań z Konfederacją Szwajcarską zgodnie z wymaganiami sformułowanymi przez Sąd. Skarżący uznają zatem, że klauzula champagne oddziałuje bezpośrednio na ich sytuację.

— Ocena Sądu

³⁷ Należy stwierdzić, że przedmiotem niniejszej skargi jest w wyraźny sposób stwierdzenie nieważności art. 1 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim zatwierdza klauzulę champagne. Jedynie w drugiej kolejności i na wypadek, gdyby siedem umów sektorowych zatwierdzonych tą decyzją stanowiło nierozzerwalną całość, skarga dotyczy również stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim zatwierdza ona sześć pozostałych umów sektorowych.

³⁸ Wynika stąd, w każdym razie formalnie, że skarżący, zgodnie z samym brzmieniem ich żądań, wskazują jako przepis niekorzystny dla nich klauzulę champagne i tylko w zakresie, w jakim zaskarżona decyzja zatwierdza tę klauzulę, żądają oni stwierdzenia jej nieważności oraz że za żądanie główne należy uznać stwierdzenie nieważności tej decyzji w części, a za żądanie ewentualne stwierdzenie jej nieważności w całości. Kwestia zakresu żadanego stwierdzenia nieważności jest bowiem ujęta przez skarżących w ten sposób, że zależy ona jedynie od nierozłącznego charakteru siedmiu umów zatwierdzonych zaskarżoną decyzją i nie ma w związku z tym wpływu na wskazanie przepisu, który skarżący uznają za niekorzystny dla nich.

³⁹ Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez osobę fizyczną lub prawną jest dopuszczalna jedynie wtedy, gdy skarżący ma interes w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu (wyroki Sądu z dnia 14 września 1995 r. w sprawie T-480/93 i T-483/93 *Antillean Rice Mills i in. przeciwko Komisji*, Rec. str. II-2305, pkt 59; z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie T-102/96 *Gencor przeciwko Komisji*, Rec. str. II-753, pkt 40; z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie T-212/00 *Nuove Industrie Molisane przeciwko Komisji*, Rec. str. II-347). Interes taki zakłada, że stwierdzenie nieważności tego aktu może samo w sobie wywierać skutki prawne (zob. wyrok Sądu z dnia 28 września 2004 r. w sprawie T-310/00 *MCI przeciwko Komisji*, Zb.Orz. str. II-3253, pkt 44 i cytowane tam orzecznictwo) lub według innej formuły, że skarga może przez swoje skutki spowodować korzyść dla strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu z dnia 17 października 2005 r. w sprawie T-28/02 *First Data i in. przeciwko Komisji*, Zb.Orz. str. II-4119, pkt 34).

40 Należy zatem ustalić, czy klauzula champagne narusza prawa skarżących, aby stwierdzić, czy mają oni interes w uzyskaniu stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim zatwierdza ona tę klauzulę, bowiem to właśnie stwierdzenie nieważności stanowi przedmiot ich skargi.

41 W tej kwestii należy stwierdzić, że zgodnie z art. 5 ust. 2 załącznika 7 do umowy chronione nazwy strony są zastrzeżone wyłącznie dla produktów pochodzących od tej strony, do których się odnoszą. Chronione nazwy w rozumieniu tego załącznika są wymienione w art. 6.

42 W zakresie produktów winiarskich pochodzących ze Wspólnoty zgodnie z art. 6 lit. a) załącznika 7 chodzi o:

— terminy odnoszące się do państwa członkowskiego, z którego pochodzi produkt sektora wina,

— specyficzne terminy wspólnotowe wymienione w dodatku 2,

— oznaczenia geograficzne i tradycyjne nazwy wymienione w dodatku 2.

43 Zgodnie z art. 6 lit. b) tego załącznika w zakresie produktów winiarskich pochodzących ze Szwajcarii, chodzi o:

— terminy „Suisse”, „Schweiz”, „Svizzera”, „Svizra” lub jakakolwiek inna nazwa oznaczająca ten kraj,

— specyficzne terminy szwajcarskie wymienione w dodatku 2,

— oznaczenia geograficzne i tradycyjne nazwy wymienione w dodatku 2.

⁴⁴ Francuska kontrolowana nazwa pochodzenia „champagne” widnieje w dodatku 2 jako oznaczenie geograficzne w rozumieniu art. 6 lit. a) tiret trzecie załącznika 7 do umowy.

⁴⁵ Nazwa „champagne” nie figuruje jednak wśród nazw chronionych dla produktów winiarskich pochodzących ze Szwajcarii wskazanych w dodatku 2 i to zarówno jako oznaczenie geograficzne, jak i jako tradycyjna nazwa szwajcarska, przy czym dodatek ten nie wskazuje ponadto żadnego specyficznego terminu, o którym mowa w art. 6 lit. b) tiret drugie załącznika 7 do umowy. Jako że nie stanowi ona również nazwy oznaczającej ten kraj, należy zatem uznać, że nazwa „champagne” nie stanowi szwajcarskiej nazwy chronionej w rozumieniu załącznika 7 do umowy.

⁴⁶ Należy zaś przypomnieć, że art. 5 ust. 4 lit. a) załącznika 7 do umowy przewiduje, że „jeżeli dwa oznaczenia chronione na mocy niniejszego załącznika są jednobrzmiące, każde z nich jest chronione, pod warunkiem że konsument nie zostaje wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu sektora wina”. Podobnie art. 5 ust. 5 lit. a) załącznika przewiduje, że „jeżeli dwie nazwy chronione zgodnie z niniejszym załącznikiem są jednobrzmiące, każda z nich jest chroniona, pod warunkiem że konsument nie zostaje wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu sektora wina”.

47 Zatem wyjątki homonimiczności przewidziane w art. 5 ust. 4 i 5 załącznika 7 do umowy, z których zdaniem skarżących nie mogą oni korzystać z powodu klauzuli champagne, znajdują zastosowanie wyłącznie, jeśli istnieją dwie nazwy lub oznaczenia jednobrzmiące i chronione w świetle załącznika 7 do umowy.

48 Jak już wcześniej zostało wskazane, nazwa „champagne” nie była szwajcarską nazwą chronioną w świetle załącznika 7 do umowy.

49 Wynika stąd, że niemożność powołania się przez skarżących na jeden z wyjątków homonimiczności przewidzianych w art. 5 ust. 4 i 5 załącznika 7 do umowy wynika z samej struktury tych przepisów oraz z okoliczności, że nazwa „champagne” nie stanowi szwajcarskiej nazwy chronionej w świetle załącznika 7 do umowy.

50 Skarżący nie mają zatem racji, twierdząc, iż klauzula champagne pozbawia ich możliwości powołania się na któryś z wyjątków homonimiczności przewidzianych w art. 5 ust. 4 i 5 załącznika 7 do umowy.

51 Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z tą klauzulą:

„Wyłączna ochrona przewidziana w ustępie 1, 2 i 3 niniejszego artykułu ma zastosowanie do nazwy »Champagne« podanej w wykazie Wspólnoty zawartym w dodatku 2 do niniejszego załącznika. Jednakże ta wyłączna ochrona w okresie dwóch lat od wejścia w życie niniejszego załącznika nie stanowi przeszkody dla używania słowa »Champagne« do opisu i prezentacji niektórych win pochodzących z kantonu Vaud w Szwajcarii, pod warunkiem że wina te nie są wprowadzane do obrotu na terytorium Wspólnoty, a konsument nie zostaje wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia wina”.

- 52 Klauzula champagne skutkuje zatem wyłącznie zezwoleniem w dwuletnim okresie przejściowym na wprowadzanie do obrotu poza terytorium wspólnotowym niektórych win pochodzących z kantonu Vaud pod nazwą „champagne”. Klauzula champagne stanowi zatem modyfikację z korzyścią dla niektórych win pochodzących z kantonu Vaud wyłącznej ochrony przysługującej na podstawie art. 5 ust. 1–3 załącznika 7 do umowy nazwie „champagne”, wymienionej we wspólnotowym wykazie znajdującym się w dodatku 2 tego załącznika, jak to poza tym wyrażają zdanie pierwsze tej klauzuli oraz przysłówki „jednakże” znajdujący się na początku zdania drugiego.
- 53 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim zatwierdza ona klauzulę champagne, nie tylko nie przyniosłoby skarżącym żadnej korzyści, lecz nawet pogorszyłoby ich sytuację, jako że usunęłoby okres przejściowy, który wprowadza ona z korzyścią dla nich. W tym zakresie skarżący nie mają w ogóle interesu prawnego do wniesienia skargi przeciwko klauzuli champagne, a ich skargę należy z tego względu odrzucić jako niedopuszczalną.
- 54 Należy jednak stwierdzić, że poza ścisłym sformułowaniem ich żądań, z zarzutów podniesionych przez skarżących wynika, że w istocie kwestionują oni wprowadzony wobec nich na podstawie umowy zakaz wprowadzania do obrotu win pochodzących z gminy Champagne w kantonie Vaud noszących nazwę „champagne”, po upływie dwuletniego okresu przejściowego przewidzianego w klauzuli champagne.
- 55 Otóż choć prawdą jest, jak to zostało wcześniej stwierdzone, że klauzula champagne nie stanowi podstawy prawnej tego zakazu, to jednak umowa zgodnie z art. 5 ust. 1–6 załącznika 7 oraz dodatkiem 2 do tego załącznika zobowiązuje rzeczywiście Konfederację Szwajcarską do zagwarantowania wyłącznej ochrony wspólnotowej nazwie „champagne” i wyłącza wszelkie wyjątki homonimiczności na rzecz win pochodzących z gminy Champagne w kantonie Vaud. Ponadto należy stwierdzić, że klauzula champagne podkreśla wyraźnie tę okoliczność w zdaniu pierwszym, zgodnie z którym „[w]yłączna ochrona przewidziana w ustępie 1, 2 i 3 niniejszego artykułu

ma zastosowanie do nazwy »Champagne« podanej w wykazie Wspólnoty zawartym w dodatku 2 do niniejszego załącznika», co oznacza, iż formułuje ona w sposób wyraźny reżim prawny wynikający z wpisania nazwy „champagne” na jedyną listę nazw chronionych produktów winiarskich pochodzących ze Wspólnoty.

56 Wynika stąd, że skargę należy w istocie uznać za skierowaną przeciwko reżimowi prawnemu wyłącznej ochrony wspólnotowej nazwy „champagne”, który wynika z art. 5 ust. 1–6 oraz dodatku 2 załącznika 7 do umowy, a którego wyraz stanowi klauzula champagne, a w szczególności jej zdanie pierwsze. Należy stwierdzić ponadto, że poza ich uprawnionymi zastrzeżeniami co do charakteru klauzuli champagne jako aktu niekorzystnego, z pism Rady i Komisji wynika, że w ten właśnie sposób zrozumiały one skargę, co oznacza, iż kontrydiktoryjność postępowania nie ucierpiała wskutek nieścisłości skarżących w zakresie wskazania aktu dla nich niekorzystnego.

57 W takiej sytuacji Sąd zbada również dopuszczalność skargi w zakresie, w jakim jej przedmiotem jest stwierdzenie nieważności art. 1 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim zatwierdza ona reżim prawny wyłącznej ochrony wspólnotowej nazwy „champagne”, który wynika z art. 5 ust. 1–6 oraz dodatku 2 załącznika 7 do umowy (zwanych dalej „spornymi postanowieniami umowy”).

58 Należy w tym zakresie dokonać rozróżnienia w zależności od tego, czy rozważa się oddziaływanie spornych postanowień umowy na skarżących, po pierwsze, na terytorium Szwajcarii, czy też, po drugie, na terytorium Wspólnoty.

W przedmiocie oddziaływania zaskarżonej decyzji na skarżących na terytorium Szwajcarii

— Argumenty stron

⁵⁹ Rada podnosi, że Konfederacja Szwajcarska nie stanowi części Wspólnoty i że w związku z tym żadna decyzja lub akt Wspólnoty nie ma w niej zastosowania zgodnie z art. 299 ust. 1 WE. Zaskarżona decyzja nie może zatem powodować inkorporacji umowy do szwajcarskiego porządku prawnego, gdyż nie wywołuje tam żadnych skutków.

⁶⁰ Rada przypomina, że zgodnie z art. 26 konwencji o prawie traktatów podpisanej w Wiedniu w dniu 23 maja 1969 r. (zwanej dalej „konwencją wiedeńską”) każdy będący w mocy traktat wiąże jego strony i powinien być przez nie wykonywany w dobrej wierze oraz że zgodnie z art. 29 tej konwencji, jeżeli odmienny zamiar nie wynika z traktatu ani nie zostaje ustalony w inny sposób, traktat wiąże każdą stronę w odniesieniu do całego jej terytorium. Zatem jeśli chodzi o siedem umów podpisanych w dniu 21 czerwca 1999 r. między Konfederacją Szwajcarską z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, każda ze stron zobowiązana jest przestrzegać i wykonywać te umowy, a stosowanie ich na terytorium Szwajcarii należy wyłącznie do władz szwajcarskich.

⁶¹ W tej kwestii Rada wskazuje, że art. 16 umowy precyzuje, że znajduje ona zastosowanie z jednej strony na terytoriach, na których obowiązuje Traktat ustanawiający Wspólnotę, oraz z drugiej strony na terytorium Szwajcarii. Ponadto wskazuje, że załącznik 7 tej umowy precyzuje w art. 5 ust. 1, że „każda ze Stron wprowadza właściwe środki prawne dla zapewnienia skutecznej ochrony i niedopuszczenia do użycia oznaczenia geograficznego lub tradycyjnej nazwy do opisu produktu sektora wina nieobjętego tym oznaczeniem lub nazwą”.

62 Rada wywodzi z tego, że wyłącznie na podstawie szwajcarskiej decyzji ratyfikującej umowę zgodnie ze szwajcarskimi przepisami konstytucyjnymi umowa ta uzyskuje moc obowiązującą na terytorium Szwajcarii i to na warunkach i w trybie właściwym dla jej porządku prawnego. Jedynie władze szwajcarskie są właściwe i odpowiedzialne za wprowadzenie środków prawnych odpowiednich dla stosowania na terytorium Szwajcarii praw i obowiązków, o których mowa w art. 5 załącznika 7 do umowy, które mogą mieć ewentualnie zastosowanie w sytuacji skarżących. Rada podkreśla, że choć Konfederacji Szwajcarskiej znany jest, podobnie jak Wspólnocie, monistyczny system inkorporacji umów międzynarodowych, to państwo to posiada jednak autonomiczne zasady w celu określenia, w jakim zakresie umowa, której jest ona stroną, przyznaje prawa jednostkom, co oznacza, że jej sądy mogą dokonywać rozstrzygnięć innych od tych, które stosują sądy wspólnotowe w zakresie bezpośredniej skuteczności umów zawartych przez Wspólnotę. Rada jako przykład takiej rozbieżności cytuje wyrok szwajcarskiego sądu federalnego z dnia 25 stycznia 1979 r. w sprawie Bosshard Partners Intertrading przeciwko Sunlight AG.

63 Wreszcie orzecznictwo przywołane przez skarżących dotyczące kwestii, czy przepis umowy zawartej przez Wspólnotę z państwem trzecim należy uznać za bezpośrednio skuteczny, nie ma znaczenia dla sprawy, ponieważ zaskarżona decyzja nie znajduje zastosowania do sytuacji skarżących. Rada zaznacza poza tym, że ewentualne stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji przez Sąd, zgodnie z art. 46 konwencji wiedeńskiej nie doprowadzi do pozbawienia umowy ważności, a zatem władze szwajcarskie będą nadal zobowiązane do jej przestrzegania i działania podjęte przez władze w wykonaniu umowy pozostaną w mocy.

64 Komisja twierdzi, że przedmiotem zaskarżonej decyzji jest ratyfikacja w imieniu i na rachunek Wspólnoty siedmiu umów podpisanych w dniu 21 czerwca 1999 r. z Konfederacją Szwajcarską i w ten sposób nadanie im mocy obowiązującej na terytorium Wspólnoty.

⁶⁵ Z utrwalonego orzecznictwa wynika jej zdaniem w tym zakresie, że umowa zawarta przez Radę lub Komisję zgodnie z postanowieniami traktatu stanowi, z punktu widzenia Wspólnoty, akt podjęty przez jedną z jej instytucji i że postanowienia takiej umowy stanowią integralną część wspólnotowego porządku prawnego poczynając od daty jej wejścia w życie (wyroki Trybunału z dnia 30 kwietnia 1974 r. w sprawie 181/73 Haegeman, Rec. str. 449, pkt 4 i 5, oraz z dnia 30 września 1987 r. w sprawie 12/86 Demirel, Rec. str. 3719, pkt 7).

⁶⁶ Akty instytucji mają jej zdaniem co do zasady taki sam zakres zastosowania, co traktat założycielski, na którym się one opierają. Zatem zgodnie z art. 299 ust. 1 traktatu akt wydany przez instytucję wspólnotową nie znajduje zastosowania na terytorium państwa trzeciego i nie może naruszać praw powstałych i wykonywanych na terytorium tego państwa zgodnie z jego uregulowaniami.

⁶⁷ Komisja twierdzi, że sporne postanowienia umowy obowiązują zatem i mogą być stosowane do skarżących wyłącznie na podstawie aktu ratyfikacji wydanego przez władze szwajcarskie, w którym wyrażają oficjalnie swoją zgodę na związanie umową i swoje zobowiązanie do podjęcia środków niezbędnych do jej stosowania na swoim terytorium zgodnie z art. 14 i 16 umowy.

⁶⁸ Komisja wywodzi z tego, że zaskarżona decyzja, to znaczy akt ratyfikacji wydany w imieniu i na rachunek Wspólnoty, nie znajduje zastosowania na terytorium Szwajcarii i że jej przedmiotem nie jest — a ponadto jej skutkiem nie może być — regulowanie działalności skarżących w Szwajcarii ani w związku z tym ustanowienie wobec nich jakiegokolwiek zakazu. Zatem ewentualne stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji nie będzie miało żadnego wpływu na ich sytuację na terytorium Szwajcarii, która nadal będzie regulowana decyzjami samych władz szwajcarskich, a zatem skarżący nie mają interesu prawnego, by występować przeciwko zaskarżonej decyzji.

- 69 Republika Francuska będąca interwenientem podnosi, że zaskarżoną decyzją jest decyzja, poprzez którą w imieniu Wspólnoty zostało zawartych siedem umów podpisanych w dniu 21 czerwca 1999 r. Jej celem jest nadanie im mocy obowiązującej na terytorium Wspólnoty. Z art. 299 ust. 1 WE wynika, że akt wydany przez instytucję wspólnotową znajduje zastosowanie jedynie na terytorium państw członkowskich Wspólnoty, lecz nie na terytorium państwa trzeciego. Akt taki nie znajduje zatem zastosowania na terytorium Szwajcarii, a zatem prawa skarżących nie zostały naruszone zaskarżoną decyzją. Aby umowy znajdowały zastosowanie na terytorium Szwajcarii, władze tego państwa muszą bowiem najpierw dokonać ich ratyfikacji.
- 70 Ponadto jeśli chodzi o oznaczenia geograficzne, art. 5 ust. 1 załącznika 7 do umowy stanowi, że „Strony podejmują wszelkie konieczne środki, zgodnie z niniejszym załącznikiem, w celu zapewnienia wzajemnej ochrony nazw określonych w artykule 6 używanych do opisu i prezentacji produktów sektora wina w rozumieniu artykułu 2 pochodzących z terytorium Stron. W tym celu każda ze Stron wprowadza właściwe środki prawne dla zapewnienia skutecznej ochrony i niedopuszczenia do użycia oznaczenia geograficznego lub tradycyjnej nazwy do opisu produktu sektora wina nieobjętego tym oznaczeniem lub nazwą”. Jedynie więc decyzja władz szwajcarskich może oddziaływać na prawa i obowiązki skarżących w Szwajcarii.
- 71 Skarżący podkreślają, że zgodnie z orzecznictwem wszelki akt Rady dotyczący zawarcia umowy międzynarodowej stanowi akt zaskarżalny na podstawie art. 230 WE (wyroki Trybunału z dnia 9 sierpnia 1994 r. w sprawie C-327/91 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-3641, pkt 16, oraz z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie C-122/95 Niemcy przeciwko Radzie, Rec. str. I-973, pkt 41 i 42; opinia Trybunału 3/94 z dnia 13 grudnia 1995 r. Rec. str. I-4577, pkt 22, wydana na podstawie art. 228 traktatu WE).
- 72 Oceniają oni, że argumenty Rady i Komisji opierają się na błędnym założeniu, iż akt wspólnotowy ze swej natury nie może wywoływać skutków poza terytorium Wspólnoty. Akt, którym Wspólnota zawiera umowę z państwem trzecim, warunkuje bowiem samo istnienie tej umowy w płaszczyźnie międzynarodowej. W niniejszym

przypadku umowa ta stała się wiążąca dopiero w następstwie z jednej strony decyzji o ratyfikacji szwajcarskiej rady federalnej z dnia 16 października 2000 r., a z drugiej strony decyzji Rady z dnia 4 kwietnia 2002 r. dotyczącej zatwierdzenia tej umowy. Niesłuszne jest zatem twierdzenie, że jedynie ratyfikacja spornych postanowień umowy przez Konfederację Szwajcarską oddziałuje na skarżących, bowiem w braku zaskarżonej decyzji skarżący nie zostaliby pozbawieni przysługujących im praw do wprowadzania do obrotu win, które produkują pod nazwą „champagne”.

73 Skarżący podkreślają w tym zakresie, że zaskarżona decyzja jest późniejsza od ratyfikacji umowy przez Konfederacją Szwajcarską. Przed wydaniem tej decyzji Konfederacja Szwajcarska nie podlegała obowiązкови wynikającemu ze spornych postanowień umowy i obowiązek ten powstał dopiero po wydaniu tej decyzji, co warunkowało wejście w życie umowy. Zakaz dalszego korzystania przez skarżących z gminnej nazwy „champagne” ma więc swoje bezpośrednie źródło w zaskarżonej decyzji.

74 Okoliczność, że niezgodność z prawem danego aktu wynika z połączenia dwóch elementów, a mianowicie decyzji ratyfikacyjnych Wspólnoty i Konfederacji Szwajcarskiej, nie oznacza, że żaden z tych elementów nie może być zakwestionowany w drodze skargi o stwierdzenie nieważności, co byłoby konsekwencją stanowiska Rady.

75 Poza tym Trybunał uznał dopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przeciwko aktom dotyczącym zatwierdzenia traktatów międzynarodowych bez rozróżnienia na ich skutki zewnętrzne czy wewnętrzne (ww. w pkt 71 wyroki w sprawach Francja przeciwko Komisji oraz Niemcy przeciwko Radzie; wyroki Trybunału z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie C-29/99 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-11221, oraz z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie C-281/01 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-12049).

- 76 Ponadto gdyby pójść za stanowiskiem Rady, instytucje wspólnotowe uzyskalyby swobode naruszania zasad prawa wspolnotowego, a zwlaszcza praw podstawowych, gdyby dzialaly w ramach kompetencji zewnetrznej i dany akt wywoylal skutki wyklacznie na terytorium panstwa trzeciego.
- 77 Jeeli chodzi o dokonana przez Rade wykladnie art. 299 WE, skarzaczy podnosza, ze pomija ona okolicznosc, ze przestrzenny zakres zastosowania wspolnotowego porzadku prawnego wykracza poza sume terytoriow panstw czlonkowskich i obejmuje kazde miejsce, w ktorym panstwo czlonkowskie dziala na jakiegokolwiek podstawie w ramach kompetencji przyznanych Wspolnocie. Wspolnota ma na tej zasadzie kompetencje do nakladania sankcji na kartele lub zakazywania koncentracji pozawspolnotowych (wyroki Trybunalu z dnia 27 wrzesnia 1988 r. w sprawach polaczonych 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 i od 125/85 do 129/85 Ahlström Osakeyhtiö i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 5193, oraz z dnia 28 kwietnia 1998 r. w sprawie C-306/96 Javico, Rec. str. I-1983; ww. w pkt 39 wyrok w sprawie Gencor przeciwko Komisji).
- 78 Tymczasem w niniejszym przypadku z treści klauzuli champagne wynika wyraźnie, że wywołuje ona skutki zarówno na terytorium Wspólnoty, jak i na terytorium Szwajcarii. Zakazuje ona bowiem na tym terytorium posługiwania się nazwą „champagne”, która jest tymczasem zastrzeżona zgodnie z prawem szwajcarskim na rzecz producentów wina w gminie Champagne w kantonie Vaud. Skarżący podnoszą w tym zakresie, że traktat między Republiką Francuską a Konfederacją Szwajcarską o ochronie oznaczeń pochodzenia, nazw pochodzenia i innych nazw geograficznych podpisany w Bernie w dniu 14 maja 1974 r. (zwany dalej „traktatem francusko-szwajcarskim”) zezwalał tytułem wyjątku homonimiczności przewidzianego w art. 2 ust. 3 na posługiwanie się tą nazwą dla win pochodzących z Champagne w kantonie Vaud. Przeciwnie temu producenci z francuskiej Champagne jednak nie protestowali.
- 79 Ponadto art. 46 konwencji wiedeńskiej, którym Rada uzasadnia swoją argumentację, przewidywał po prostu, że państwo nie może powoływać się na fakt, że jego zgoda na związanie traktatem jest wadliwa, jako że została wyrażona z naruszeniem przepisu jego prawa wewnętrznego dotyczącego kompetencji do zawierania traktatów.

Przypadek ten nie dotyczy w żadnej mierze sytuacji z niniejszego postępowania, w którym zostało naruszone prawo podstawowe. W każdym razie art. 46 tej konwencji przewiduje zastrzeżenie, kiedy naruszenie takie jest oczywiste, co ma miejsce w niniejszym przypadku, jako że sporne postanowienia umowy stanowią oczywiste i poważne naruszenie prawa własności i swobody wykonywania działalności gospodarczej skarżących. Ponadto stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji pozbawiłoby sporne postanowienia umowy wszelkiej doniosłości i strony umowy nie musiałyby już ich stosować, zgodnie z art. 60 i nast. konwencji wiedeńskiej.

80 Wreszcie jeśli chodzi o argumentację Rady dotyczącą rzekomego braku bezpośredniego oddziaływania spornych postanowień umowy na skarżących, przypominają oni, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału i Sądu dany akt wspólnotowy dotyczy bezpośrednio skarżącego, jeśli wywołuje on wobec niego bezpośredni skutek, przy czym nie jest potrzebne żadne dalsze działanie dyskrecjonalne władz krajowych lub wspólnotowych. Jednak istnienie aktu czysto wykonawczego nie przerywa bezpośredniego związku między aktem wspólnotowym a skarżącym (wyrok Trybunału z dnia 13 maja 1971 r. w sprawach połączonych od 41/70 do 44/70 *International Fruit Company i in. przeciwko Komisji*, Rec. str. 411).

81 Zatem z utrwalonego orzecznictwa wynika ich zdaniem, że przesłanka, według której zaskarżony przepis wspólnotowy musi bezpośrednio dotyczyć jednostki, wymaga, by wywoływał on bezpośrednio skutki na sytuację prawną jednostki i by nie pozostawiał on żadnej swobody oceny adresatom tego przepisu, którzy są zobowiązani do jego wykonania, które musi następować w sposób czysto automatyczny i wynikać z samego aktu wspólnotowego, bez potrzeby stosowania przepisów pośrednich (wyrok Trybunału z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie C-386/96 P *Dreyfus przeciwko Komisji*, Rec. str. I-2309, pkt 43).

82 Skarżący przyznają w ten sposób, że w przypadku przepisu, który pozostawia w rzeczywistości szeroki zakres swobody państwu zobowiązanemu do zapewnienia jego transpozycji do ich prawa krajowego, jedynie wydane przepisy wykonawcze mogą oddziaływać na sytuację stron.

83 Jednak nie jest tak w niniejszym przypadku, gdyż klauzula champagne jest jasna, precyzyjna i wskazuje w sposób jednoznaczny i niepozostawiający żadnego zakresu uznania przy podejmowaniu działań niezbędnych do zapewnienia wykonania i skutecznego stosowania spornych postanowień umowy. Rada i Komisja same ponadto obstają przy tym, że Konfederacja Szwajcarska jest zgodnie z art. 14 umowy zobowiązana do przedsięwzięcia wszelkich środków ogólnych i szczególnych właściwych do zapewnienia wykonania umowy, pod rygorem powstania odpowiedzialności na płaszczyźnie międzynarodowej.

84 Ponadto naruszenie prawa wspólnotowego wynika nie z ewentualnego zachowania Szwajcarii, lecz ze spornych postanowień umowy, które zobowiązują ją do wydania przepisów niezbędnych do zapewnienia jej właściwego wykonania w sposób analogiczny do sytuacji będącej przedmiotem wyroku Trybunału z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie C-476/98 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. str. I-9855.

85 Skarżący oceniają w ten sposób, że zaskarżona decyzja wywołuje skutki prawne wobec nich i że Sąd jest właściwy do rozpoznania skargi, przy czym kontekst umowy międzynarodowej jest w tym zakresie bez znaczenia, bowiem Trybunał podkreślił, że wykonywanie kompetencji powierzonych Wspólnocie na płaszczyźnie międzynarodowej nie może pozostawać poza kontrolą sądową przewidzianą w art. 230 WE (ww. w pkt 71 wyroki w sprawie Francja przeciwko Komisji i w sprawie Niemcy przeciwko Radzie).

— Ocena Sądu

86 Na wstępie należy przypomnieć, że aby skarga była dopuszczalna na podstawie art. 230 akapit pierwszy WE, zaskarżony akt powinien być aktem instytucji, który wywołuje wiążące skutki prawne mogące naruszać interesy skarżącego poprzez

istotną zmianę jego sytuacji prawnej (wyrok Trybunału z dnia 31 marca 1998 r. w sprawach połączonych C-68/94 i C-30/95 Francja i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-1375, pkt 62; wyrok Sądu z dnia 4 marca 1999 r. w sprawie T-87/96 Assicurazioni Generali i Unicredito przeciwko Komisji, Rec. str. II-203, pkt 37; zob. również podobnie wyroki Trybunału z dnia 31 marca 1971 r. w sprawie 22/70 Komisja przeciwko Radzie, zwanej „AETR”, Rec. str. 263, i ww. w pkt 71 w sprawie Francja przeciwko Komisji, pkt 14).

⁸⁷ Choć umowy między Wspólnotą z jednej strony a państwem trzecim lub organizacją międzynarodową z drugiej strony, jako instrumentu wyrażającego wspólną wolę tych podmiotów, nie można uznać za akt instytucji i nie jest ona zatem zaskarżalna na podstawie art. 230 WE, to zgodnie z utrwalonym orzecznictwem akt, poprzez który właściwa instytucja wspólnotowa zamierza zawrzeć tę umowę, stanowi akt instytucji w rozumieniu tego artykułu i w związku z tym może być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności (zob. podobnie ww. w pkt 71: wyrok w sprawie Francja przeciwko Komisji, pkt 17, opinia 3/94, pkt 22, i wyrok w sprawie Niemcy przeciwko Radzie, pkt 42).

⁸⁸ Wynika stąd, że przedmiotem skargi skarżących może być jedynie samo stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji oraz że jest ona dopuszczalna wyłącznie w zakresie, w jakim decyzja ta wywołuje wiążące skutki prawne, które mogą naruszać interesy skarżących poprzez istotną zmianę ich sytuacji prawnej.

⁸⁹ W tej kwestii należy przypomnieć, że z zasady suwerenności państw wyrażonej w art. 2 ust. 1 Karty Narodów Zjednoczonych wynika, że co do zasady do każdego państwa należy stanowienie prawa na jego terytorium i że w związku z tym państwo może jednostronnie ustanawiać wiążące zasady wyłącznie na własnym terytorium. Podobnie jeśli chodzi o Wspólnotę, należy podkreślić, że zgodnie z art. 299 WE oraz zgodnie z przepisami szczególnymi dotyczącymi określonych terytoriów, które postanowienie to wymienia, traktat stosuje się jedynie na terytoriach państw członkowskich.

- 90 Wynika z tego, że akt instytucji wydany na podstawie traktatu, jako jednostronny akt Wspólnoty, nie może tworzyć praw i obowiązków poza w ten sposób określonym terytorium. Zatem zakres zastosowania zaskarżonej decyzji może obejmować tylko to terytorium i jest ona pozbawiona wszelkich skutków prawnych na terytorium Szwajcarii. Jedynie umowa, która nie jest zaskarżalna, zgodnie z tym, co zostało wcześniej stwierdzone, może wywoływać skutki prawne na terytorium Szwajcarii zgodnie ze szczegółowymi zasadami właściwymi dla porządku prawnego tego państwa oraz po dokonaniu jej ratyfikacji zgodnie z procedurami mającymi do niej zastosowanie.
- 91 Należy zatem stwierdzić, że zaskarżona decyzja wydana przez Radę i Komisję w imieniu i na rachunek Wspólnoty nie zmienia sytuacji prawnej skarżących na terytorium Szwajcarii, bowiem jest ona regulowana przez same przepisy wydane przez to państwo w ramach wykonywania jego suwerennych kompetencji. Rzekomo szkodliwe skutki, jakie umowa zdaniem skarżących powoduje, wynikają bowiem wyłącznie z tego, że decydując się w sposób suwerenny na ratyfikację tej umowy, Konfederacja Szwajcarska zgodziła się na związanie tą umową i zobowiązała się zgodnie z art. 14 tej umowy do podjęcia środków właściwych do zapewnienia wykonania zobowiązań z niej wynikających, w tym tych, które wynikają ze spornych postanowień umowy.
- 92 Jest to ponadto zgodne z art. 16 umowy, który przewiduje, że znajduje ona zastosowanie z jednej strony na terytoriach, na których obowiązuje Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, i na warunkach ustanowionych w tym traktacie oraz z drugiej strony na terytorium Szwajcarii, przy czym artykuł ten jest interpretowany w związku z art. 17 ust. 1 zdanie pierwsze umowy, zgodnie z którym umowa ta zostaje ratyfikowana lub zatwierdzona przez strony zgodnie z właściwymi dla nich procedurami.
- 93 Sam fakt, że na podstawie wyraźnego przepisu regulującego wejście w życie, przewidzianego w art. 17 ust. 1 zdanie drugie umowy, zgodnie z którym umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po ostatnim powiadomieniu o złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych lub zatwierdzających siedem umów

sektorowych, zaskarżona decyzja spowodowała ich wejście w życie, nie ma żadnego wpływu na zasadę ogólną wskazaną powyżej, zgodnie z którą każde państwo co do zasady posiada kompetencję do jednostronnego ustanawiania na swoim terytorium wiążących zasad. Choć należałoby bowiem przyznać, że zgodnie z art. 17 umowy stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji mogłoby spowodować jej zawieszenie, to należy stwierdzić, po pierwsze, że byłoby tak również w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji o ratyfikacji umowy przez Konfederację Szwajcarską, a przede wszystkim, po drugie, że taka ewentualność jest wyłącznie prostą konsekwencją proceduralnych i formalnych warunków wejścia w życie umowy i w oczywisty sposób nie może prowadzić do wniosku, że zakres zastosowania zaskarżonej decyzji rozciąga się na terytorium Szwajcarii.

94 Wreszcie o ile prawdą jest, że zgodnie z orzecznictwem wykonywanie kompetencji powierzonych instytucjom wspólnoty w płaszczyźnie międzynarodowej nie może pozostawać poza kontrolą sądową przewidzianą w art. 230 WE (ww. w pkt 71 wyrok w sprawie Francja przeciwko Komisji, pkt 16), o tyle należy podkreślić, że w niniejszym przypadku stwierdzenie dopuszczalności skargi w zakresie, w jakim dotyczy ona skutków spornych postanowień umowy na terytorium Szwajcarii, prowadziłoby do orzekania przez sąd wspólnotowy w przedmiocie zgodności z prawem w świetle prawa wspólnotowego praw przyznanych państwu trzeciemu lub zaciągniętych przez nie zobowiązań, wynikających z umowy międzynarodowej, do której w sposób wolny i suwerenny przystąpiło ono w ramach utrzymywania swoich stosunków zewnętrznych. Kontrola taka sytuowałaby się w oczywisty sposób poza granicami kompetencji Sądu, tak jak określa je traktat WE.

95 Z powyższego wynika, że zaskarżona decyzja nie wywołuje żadnego wiążącego skutku prawnego zmieniającego sytuację prawną skarżących na terytorium Szwajcarii i że z tego względu nie stanowi aktu zaskarżalnego na podstawie art. 230 WE. Z tych względów argumentację skarżących, w której zmierzają oni do wykazania, że decyzja ta dotyczy ich bezpośrednio w rozumieniu art. 230 akapit czwarty WE, należy oddalić jako pozbawioną wszelkiej doniosłości dla sprawy, ponieważ wymaga to, aby zaskarżony akt wywoływał wobec nich wiążące skutki prawne.

- 96 Należy zatem odrzucić niniejszą skargę jako niedopuszczalną w zakresie, w jakim dotyczy ona stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w odniesieniu do terytorium Szwajcarii.

W przedmiocie oddziaływania zaskarżonej decyzji na skarżących na terytorium Wspólnoty

— Argumenty stron

- 97 Rada twierdzi, że wino pochodzące z francuskiego regionu Champagne korzysta we Wspólnocie z wyłącznej ochrony jako wino gatunkowe psr, czego sporne postanowienia umowy w żaden sposób nie zmieniają.
- 98 W odpowiedzi na skargę Rada dodaje, odpowiadając na zadane na piśmie pytania Sądu, że zgodnie z art. 36 rozporządzenia nr 753/2002, który przewiduje warunki, na jakich dana nazwa lub oznaczenie geograficzne może być umieszczane na etykiecie wina importowanego do Wspólnoty, takie oznaczenie geograficzne nie może być mylone z oznaczeniami geograficznymi stosowanymi do identyfikacji gatunkowego wina produkowanego w określonych regionach, wina stołowego lub innego wina przywożonego znajdującego się na listach umów zawartych między Wspólnotą a państwami trzecimi.
- 99 W niniejszym przypadku Rada twierdzi, że wyjątek homonimiczności przewidziany w art. 36 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 753/2002 nie może mieć zastosowania do win pochodzących z gminy Champagne w kantonie Vaud, biorąc pod uwagę ewidentne ryzyko wprowadzania w błąd konsumentów, jakie wywołuje ta homonimiczność. Ponadto dużo wyższy status i renoma francuskiej kontrolowanej nazwy pochodzenia czyniłyby szczególnie niesprawiedliwym dzielenie takiej nazwy sprzecznie z tym przepisem.

100 Rada zaznacza ponadto, że na podstawie wspomnianego art. 36 ust. 3 żadne oznaczenie geograficzne państwa trzeciego nie zostało zatwierdzone w celu posługiwania się nim na terytorium Wspólnoty. Załącznik VI do rozporządzenia nr 753/2002, który wymienia oznaczenia geograficzne i tradycyjne nazwy objęte wyjątkiem homonimiczności, jest bowiem pusty. Wobec tego szwajcarskie oznaczenie geograficzne „champagne” nie jest objęte wyjątkiem homonimiczności przewidzianym w tym rozporządzeniu, a zatem skarżący nie mają prawa wprowadzać do obrotu win pochodzących z gminy Champagne pod tą nazwą.

101 Rada utrzymuje zatem, że zarówno przed, jak i po zawarciu umowy, przyznawanie ochrony oraz zasady korzystania we Wspólnocie z kontrolowanej nazwy pochodzenia „champagne” są regulowane rozporządzeniem nr 1493/1999 i rozporządzeniem nr 753/2002. Ponadto gdyby nawet w tych rozporządzeniach przewidziano możliwość posługiwania się przez skarżących nazwą „champagne” dla win pochodzących z gminy Champagne w kantonie Vaud, to ta możliwość nie zostałaby zmieniona umową, która nie przewiduje zasad przyznawania ochrony przez każdą ze stron na rzecz jej własnych oznaczeń geograficznych na własnym terytorium. W związku z tym zaskarżona decyzja nie wprowadziła żadnego nowego przepisu w zakresie wprowadzania do obrotu na terytorium Wspólnoty win importowanych ze Szwajcarii, noszących nazwę „champagne”, a zatem decyzja ta nie dotyczy skarżących bezpośrednio.

102 Wniosku tego nie podważa według niej francusko-szwajcarski traktat, który uznaje tylko jedną nazwę „champagne”, a mianowicie tę, która oznacza wina musujące pochodzące z francuskiego regionu Champagne. W istocie art. 2 akapit trzeci tego traktatu wprowadza odstępstwo od obowiązków przewidzianych w akapicie pierwszym, które brzmi następująco:

„Jeśli jedna z nazw chronionych zgodnie z akapitem pierwszym odpowiada nazwie regionu lub miejsca położonego poza terytorium Republiki Francuskiej, akapit

pierwszy nie wyłącza posługiwania się taką nazwą w odniesieniu do produktów i towarów wytwarzanych w tym regionie lub w tym miejscu. Jednakże dodatkowe przepisy mogą zostać ustanowione w protokole”.

103 Jej zdaniem przepis ten pozwala zatem Konfederacji Szwajcarskiej na odstąpienie od obowiązku przewidzianego w akapicie pierwszym, zgodnie z którym nazwa „champagne” jest zastrzeżona „na terytorium Konfederacji Szwajcarskiej na rzecz produktów lub towarów francuskich”. Celem tego przepisu nie jest jednak określenie ochrony, jaką należy przyznać nazwie „champagne” na terytorium Francji, nie jest on zatem sprzeczny ze wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi wina, które zastrzegają tę kontrolowaną nazwę pochodzenia na terytorium Wspólnoty na rzecz określonych win z francuskiego regionu Champagne.

104 Ponadto w odpowiedzi na pytania Sądu na piśmie Rada stwierdziła, że skarżący nie wykazali w stopniu wymaganym przez prawo, że nazwa „champagne” była chroniona jako nazwa pochodzenia na gruncie prawa szwajcarskiego.

105 Mianowicie ordonnance (rozporządzenie) szwajcarskiej rady federalnej z dnia 7 grudnia 1998 r. w sprawie uprawy winorośli oraz importu win wskazywało trzy rodzaje nazw: nazwę pochodzenia, kontrolowaną nazwę pochodzenia i oznaczenie pochodzenia. W świetle tego rozporządzenia nazwa pochodzenia jest zastrzeżona dla win z winorośli uprawianych na danym obszarze geograficznym, które posiadają naturalną minimalną zawartość cukru. Natomiast kontrolowana nazwa pochodzenia, poza zawartością cukru przewidzianą dla nazwy pochodzenia, podlega „dodatkowym wymogom przewidzianym przez kanton”, które powinny dotyczyć co najmniej „wyznaczenia stref produkcji [...], szczepów [...], metod upraw [...], naturalnej zawartości cukru [...], maksymalnej wydajności z jednostki powierzchni [...], metod wytwarzania wina [i] analizy oraz badania organoleptycznego”.

106 Rada przyznaje, że zgodnie z art. 16 rozporządzenia z dnia 19 czerwca 1985 r. w sprawie nazw pochodzenia win w kantonie Vaud (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie nazw pochodzenia win w kantonie Vaud”) „winorośl uprawiana na terytorium gminy ma prawo do nazwy tej gminy”. Prawo to jest jednak sprzeczne z rozporządzeniem szwajcarskiej rady federalnej z dnia 7 grudnia 1998 r. w sprawie uprawy winorośli oraz importu win, późniejszego od tego rozporządzenia, które zastrzega kontrolowane nazwy pochodzenia dla win, które spełniają bardziej surowe warunki jakościowe niż sam wymóg, dotyczący nazw gminnych, aby 51% winogron było zbierane na terytorium danej gminy.

107 Rada dodaje, że zgodnie z art. 3 rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1995 r. w sprawie kontrolowanych nazw pochodzenia win z kantonu Vaud, nazwy pochodzenia win z kantonu Vaud są zastrzeżone wyłącznie dla win posiadających kontrolowaną nazwę pochodzenia oraz że przez kontrolowaną nazwę pochodzenia rozumie się tradycyjne nazwy geograficzne lub inne tradycyjne nazwy win kategorii 1 w rozumieniu art. 1–4 rozporządzenia z dnia 26 marca 1993 r. o jakości win z kantonu Vaud.

108 W tej kwestii Rada podnosi, że zgodnie z art. 1 rozporządzenia z dnia 26 marca 1993 r. o jakości win z kantonu Vaud jedynie wina, które pochodzą z winobrań, które osiągnęły dane naturalne zawartości cukru, określone dla danego szczepu i nazwy, mogą być oznaczone nazwą pochodzenia regionu upraw winorośli, miejsca produkcji lub podjednostki miejsca produkcji (gminy, gospodarstwa, pałacu, opactwa, posiadłości, oznaczenia katastralnego lub wioski). Otóż jak podkreśla Rada, o ile nazwa „Bonvillars” jest wymieniona na liście nazw, o tyle nie ma to miejsca w przypadku „champagne”.

109 Rada uważa zatem, że nazwa „champagne” nie jest kontrolowaną nazwą pochodzenia ani nazwą pochodzenia, lecz prostym oznaczeniem geograficznym niemającym żadnego związku z jakością lub renomą. Z nazwą tą wiąże się bowiem według prawa szwajcarskiego jedynie czysto geograficzny wymóg, a mianowicie, aby wino pochodziło w proporcji co najmniej 51% z winogron uprawianych na terytorium gminy Champagne.

- 110 Wykładnię taką potwierdza rozporządzenie kantonu Vaud z dnia 16 lipca 1993 r. w sprawie ograniczenia produkcji i urzędowej kontroli winobrania. Rada zaznacza, że zgodnie z art. 1 tego rozporządzenia kantonalny rejestr winnic wskazuje działki każdego właściciela zajęte pod uprawę winorośli, który powinien zgodnie z art. 3 tego rozporządzenia podać nazwę w rozumieniu rozporządzenia w sprawie nazw pochodzenia w kantonie Vaud. Tymczasem rejestr kantonalny przedstawiony przez skarżących wskazuje jasno, że nazwą, z której korzystają wszyscy skarżący jest „Bonvillars”.
- 111 Komisja ze swej strony twierdzi, że korzystanie z nazwy „champagne” na terytorium Wspólnoty jest od dawna zastrzeżone dla win pochodzących z francuskiego regionu Champagne i że sporne postanowienia umowy niczego tu nie zmieniają.
- 112 W odpowiedzi na pytania Sądu na piśmie Komisja podniosła, że wyjątek homonimiczności przewidziany w art. 29 ust. 3 akapit ostatni rozporządzenia nr 2392/89, obowiązującego do dnia 1 sierpnia 2003 r., mógł być przyznany w drodze decyzji Komisji na wniosek o przyznanie odstępstwa od przepisów art. 29 ust. 2 tego rozporządzenia. Tymczasem żaden taki wniosek nie został wniesiony w zakresie win pochodzących z gminy Champagne w Szwajcarii.
- 113 Ponadto wyjątek homonimiczności przewidziany w art. 36 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 753/2002, obowiązującego od dnia 1 sierpnia 2003 r., ma zastosowanie wyłącznie pod warunkiem, że dane oznaczenie geograficzne jest uznane i chronione w takim charakterze przez państwo trzecie i to zgodnie z art. 24 ust. 9 Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej z dnia 15 kwietnia 1994 r. (Dz.U. L 336, str. 214, zwanego dalej „porozumieniem TRIPS”), zgodnie z którym „[n]iniejsze Porozumienie nie zawiera żadnego zobowiązania do ochrony oznaczeń geograficznych, które nie są lub przestały być chronione w kraju ich pochodzenia lub wyszły z użycia w tym kraju”.

114 Zatem skoro Konfederacja Szwajcarska nie zamierzała chronić oznaczenia geograficznego „champagne” w kantonie Vaud w ramach umowy, wyjątek homonimiczności przewidziany w rozporządzeniu nr 753/2002 nie ma zastosowania. Ponadto załącznik VI do tego rozporządzenia, który zawiera homonimiczne oznaczenia geograficzne państw trzecich i praktyczne warunki ich stosowania jest pusty, jako że żaden wniosek o stwierdzenie homonimiczności nie został do dnia dzisiejszego wniesiony.

115 Ponadto Komisja w odpowiedzi na pytanie Sądu na piśmie, które odnosiło się do istnienia gminnej kontrolowanej nazwy pochodzenia na rzecz gminy Champagne, wskazała, że z rozporządzenia w sprawie nazw pochodzenia win w kantonie Vaud wynika, że nazwa „champagne” jest tylko prostym oznaczeniem pochodzenia, które nie stanowi żadnego prawa własności przemysłowej i handlowej, gdyż brak jest w obowiązujących uregulowaniach szwajcarskich jakiegokolwiek uznania i identyfikacji właściwości win produkowanych na terytorium tej gminy.

116 Wreszcie Komisja twierdzi, że skarżący sami przyznali, że produkowanego przez nich wina nigdy nie wprowadzali do obrotu pod nazwą „champagne” na terytorium Wspólnoty, lecz że eksportują około tysiąca butelek rocznie do Wspólnoty pod nazwą „arquebuse”, co wskazuje na to, że wyjątek homonimiczności przewidziany w uregulowaniach wspólnotowych nigdy nie miał do nich zastosowania.

117 Komisja wywodzi z tego, że zaskarżony akt nie zmienia sytuacji prawnej skarżących na terytorium Wspólnoty, co oznacza, iż nie mają oni interesu prawnego, by występować przeciwko temu aktowi.

- 118 Republika Francuska, będąca interwenientem w sporze, podnosi, że francuskie wino z regionu Champagne jest chronione we Wspólnocie jako wino gatunkowe psr i z tego powodu korzysta z wyłączności na nazwę „champagne”. Zaskarżony akt nie dotyczy zatem bezpośrednio sytuacji prawnej skarżących, a zatem skarga jest niedopuszczalna.
- 119 Ponadto Republika Francuska twierdzi, że zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami szwajcarskimi oznaczenie gminy odpowiada uściśleniu dotyczącemu pochodzenia wina w obrębie stanowiącego jedną całość miejsca produkcji i że taka wzmianka nie może być utożsamiana z nazwą pochodzenia. Z nazwy pochodzenia wynika bowiem, że spełnione zostały określone warunki dotyczące cech produktu, które istnieją w odniesieniu do nazwy „Bonvillars”, lecz nie w odniesieniu do gminy Champagne. Republika Francuska podnosi w tym zakresie, że w przeciwnym wypadku gmina ta zostałaby wskazana konkretnie w rozporządzeniu w sprawie nazw pochodzenia win w kantonie Vaud, co nie ma miejsca. Uważa ona zatem, że istnienie kontrolowanej nazwy pochodzenia „champagne” chronionej przez prawo szwajcarskie nie zostało dowiedzione.
- 120 Skarżący kwestionują twierdzenia Rady, Komisji i Republiki Francuskiej, jakoby ich sytuacja prawna na terytorium Wspólnoty nie została zmieniona spornymi postanowieniami umowy. Podnoszą oni w tym zakresie, że choć nazwa „champagne” oczywiście stanowi kontrolowaną nazwę pochodzenia w rozumieniu prawa wspólnotowego, okoliczność ta nie stanowi przeszkody dla wprowadzania do obrotu we Wspólnocie produkowanego przez nich wina z kantonu Vaud. Opierając się na listach przedstawicieli producentów z regionu Champagne, skarżący twierdzą, że ci ostatni nie sprzeciwili się wprowadzaniu do obrotu wina produkowanego na terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud pod nazwą „champagne”.
- 121 W odpowiedzi na pytanie Sądu na piśmie skarżący wyjaśnili, że po weryfikacji okazało się, że wspomniany w skardze eksport do Belgii wina produkowanego w gminie Champagne, w ilości około tysiąca butelek rocznie, nie był dokonywany pod nazwą „champagne”, lecz pod nazwą „arquebuse”.

122 Jednak skarżący twierdzą, że zgodnie z art. 26 ust. 1 i art. 29 rozporządzenia nr 2392/89 w przypadku homonimii nazwa wina pochodzącego z państwa trzeciego może być używana, jeśli w tym państwie nazwa ta jest używana dla wina zgodnie z dawnym i stałym zwyczajem oraz pod warunkiem, że jego użycie jest reglamentowane przez to państwo, co jest oczywiste w niniejszym przypadku. Okoliczność, że art. 29 ust. 3 tego rozporządzenia przewiduje wydanie decyzji o przyznaniu odstępstwa celem skorzystania z wyjątku homonimiczności jest w niniejszym przypadku bez znaczenia, bowiem art. 2 akapit trzeci traktatu francusko-szwajcarskiego ustanowił wyjątek homonimiczności z mocy prawa. Z przepisu tego wynika bowiem, że jeśli jedna z nazw chronionych zgodnie z akapitem pierwszym odpowiada nazwie regionu lub miejsca położonego poza terytorium Republiki Francuskiej, to ta ochrona nie wyłącza posługiwania się nazwą dla produktów i towarów wytwarzanych w tym regionie lub w tym miejscu. Potwierdza to skądinąd opinia rady kantonu Vaud z dnia 22 grudnia 2003 r.

123 Co do rozporządzenia nr 753/2002 skarżący podkreślają, że jego art. 36 przewiduje również, że niektóre oznaczenia geograficzne używane dla gatunkowych win psr mogą być stosowane w warunkach praktycznych gwarantujących, że będą one od siebie odróżniane, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia równorzędnego traktowania danych producentów i unikania wprowadzania w błąd konsumentów. Natomiast jest bezsporne, że nazwa „champagne” dla win produkowanych przez skarżących stanowi oznaczenie geograficzne w rozumieniu art. 22 TRIPS, do którego odsyła art. 3 załącznika 7 do umowy. Ponadto używanie tej nazwy przez skarżących spełnia przesłanki przewidziane w art. 36 rozporządzenia nr 753/2002, wobec czego nazwa ta korzysta z wyjątku homonimiczności. Nie ma w tym zakresie znaczenia, że załącznik VI do tego rozporządzenia nie wspomina żadnej nazwy, gdyż każda inna wykładnia pozbawiłaby wszelkiego sensu art. 36 tego rozporządzenia i naruszałaby zobowiązania Wspólnoty wynikające z art. 23 ust. 3 TRIPS. W każdym razie rozporządzenie nr 753/2002 zaczęło obowiązywać dopiero od dnia 1 stycznia 2003 r., a zatem po wejściu w życie umowy. Ponieważ ta ostatnia wyklucza wyjątek homonimiczności dla win z gminy Champagne, nie można wymagać od Konfederacji Szwajcarskiej, aby wniosła o przyznanie tego wyjątku w ramach rozporządzenia nr 753/2002.

- 124 Jeśli chodzi o ochronę nazwy „champagne” zgodnie z obowiązującym prawem szwajcarskim, skarżący podnoszą, że zgodnie z art. 16 rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1995 r. w sprawie kontrolowanych nazw pochodzenia win z kantonu Vaud winogrona zbierane na terytorium gminy mają prawo do nazwy tej gminy.
- 125 Podnoszą oni w tym zakresie, że w kantonie Vaud znajduje się sześć regionów upraw winorośli. Ich zasięg geograficzny jest zdefiniowany w art. 2 tego rozporządzenia, które przewiduje, że region Bonvillars obejmuje wszystkie gminy, w których uprawiana jest winorośl, należące do okręgu Grandson oraz gminy Montagny i Valuyres-sous-Montagny okręgu Yverdon. Te sześć regionów składa się z 26 miejsc produkcji, obejmujących 148 gmin, w których uprawia się winorośl. Zgodnie z art. 13–15 tego rozporządzenia trzy spośród tych regionów stanowią każde z osobna odrębne miejsce produkcji. Jeżeli chodzi o te trzy regiony, z których każdy stanowi odrębne miejsce produkcji i do których należy region Bonvillars, ze względu na tożsamość regionu uprawy winorośli i miejsca produkcji nie może być żadnych wątpliwości co do tego, że gminy usytuowane na ich terytorium przynależą do jednego lub drugiego miejsca produkcji. Wyjaśnia to, dlaczego rozporządzenie z dnia 28 czerwca 1995 r. w sprawie kontrolowanych nazw pochodzenia win z kantonu Vaud nie wskazuje wyraźnie tych gmin. Na podstawie art. 16 tego rozporządzenia producentom win pochodzących z tych gmin przysługuje jednak prawo do posługiwania się ich nazwą jako nazwą ich produktów.
- 126 Skarżący podkreślają, że rada kantonu Vaud dwiema opiniami z dnia 8 stycznia i 22 grudnia 2003 r. potwierdziła, że zgodnie z prawem szwajcarskim nazwa „champagne” stanowi gminną kontrolowaną nazwę pochodzenia. W tym kontekście skarżący twierdzą, że w każdym razie stwierdzenie Rady, iż szwajcarska nazwa „champagne” nie stanowi kontrolowanej nazwy pochodzenia, lecz po prostu oznaczenie pochodzenia, jest nieistotne. Skoro nazwa ta stanowi konkretne prawo skarżących, dla stosowania wyjątku homonimiczności przewidzianego w rozporządzeniu nr 2392/1989 i rozporządzeniu nr 753/2002 nie ma bowiem znaczenia, czy zgodnie z prawem szwajcarskim przysługuje jej ranga wyższa, niższa, czy równa randze francuskiej nazwy „champagne”.

— Ocena Sądu

¹²⁷ Rada i Komisja popierane przez Republikę Francuską podnoszą zasadniczo, że ochrona przyznana na podstawie prawa wspólnotowego winom produkowanym we francuskim regionie Champagne zakazuje skarżącym wprowadzania do obrotu ich win pod nazwą „champagne” na terytorium Wspólnoty. Sporne postanowienia umowy nie zmieniają więc sytuacji prawnej skarżących na tym terytorium.

¹²⁸ W tej kwestii należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem cytowanym w pkt 86 powyżej skarga danego skarżącego wniesiona na podstawie art. 230 WE jest dopuszczalna pod warunkiem, że zaskarżony akt wywołuje wiążące skutki prawne mogące naruszać jego interesy poprzez istotną zmianę jego sytuacji prawnej.

¹²⁹ Należy zatem ustalić, czy — jak twierdzą Rada, Komisja i Republika Francuska — przed wejściem w życie spornych postanowień umowy istniała względem skarżących w świetle obowiązującego prawa wspólnotowego przeszkoda we wprowadzaniu do obrotu produkowanych przez nich win pod nazwą „champagne” we Wspólnocie, z tym skutkiem, że sporne postanowienia umowy nie zmieniły ich sytuacji prawnej w istotny sposób.

¹³⁰ Z tego punktu widzenia należy stwierdzić, że — jak zostało wskazane w pkt 4–6 powyżej — na dzień wniesienia skargi w dniu 10 lipca 2002 r. obowiązującym uregulowaniem, znajdującym zastosowanie do sytuacji skarżących, było rozporządzenie nr 2392/89.

¹³¹ Zgodnie z art. 29 ust. 2 tego rozporządzenia dla oznaczenia wina importowanego nazwa jednostki geograficznej użyta dla oznaczenia wina stołowego lub wina

gatunkowego psr bądź określonego regionu we Wspólnocie nie może być używana ani w języku państwa producenta, w którym położona jest ta jednostka lub ten region, ani w innym języku.

132 Otóż jak zostało wskazane w pkt 1 powyżej, w chwili wniesienia skargi winom produkowanym we francuskim regionie Champagne pod kontrolowaną nazwą pochodzenia „champagne” przysługiwała we Wspólnocie nazwa wina gatunkowego psr, czego zresztą skarżący nie kwestionują.

133 Wynika stąd, że zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 2392/89 w chwili wniesienia skargi nazwa „champagne” nie mogła być co do zasady używana dla oznaczenia żadnego wina importowanego, a w szczególności wina produkowanego na terenie gminy Champagne w kantonie Vaud.

134 Należy stwierdzić ponadto, że zgodnie z art. 29 ust. 3 rozporządzenia nr 2392/89 możliwe jest wprowadzenie odstępstw od ust. 2 tego artykułu, gdy nazwa wina produkowanego we Wspólnocie jest identyczna z nazwą jednostki geograficznej położonej w państwie trzecim, jeśli w tym państwie nazwa ta jest używana dla wina zgodnie z dawnym i stałym zwyczajem oraz pod warunkiem, że jego użycie jest reglamentowane przez to państwo.

135 Wyjątek homonimiczności przewidziany w tym przepisie nie znajduje zastosowania z mocy prawa, lecz w następstwie wyraźnej decyzji w przedmiocie odstępstwa. W tej kwestii, w odpowiedzi na pytanie Sądu na piśmie, Komisja wskazała, po pierwsze, że decyzję taką powinien poprzedzać odpowiedni wniosek a po drugie, że żaden wniosek o przyznanie odstępstwa nie został wniesiony w odniesieniu do win pochodzących z terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud.

136 Należy stwierdzić ponadto, że o ile pierwotnie skarżący twierdzili, że nigdy w świetle obowiązującego prawa wspólnotowego nie istniała względem nich przeszkoda we wprowadzaniu do obrotu ich win pod nazwą „champagne” we Wspólnocie, o tyle następnie ani nie kwestionowali faktu, że wyjątek homonimiczności przewidziany w rozporządzeniu nr 2392/89 wymagał wydania decyzji w przedmiocie odstępstwa, ani nie twierdzili, że jakkolwiek decyzja została względem nich wydana w tym zakresie, ani nawet, że został wniesiony wniosek o przyznanie odstępstwa dotyczący win produkowanych na terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud.

137 Ponadto mimo że skarżący pierwotnie twierdzili, że sprzedawali rocznie do Belgii około tysiąca butelek pod nazwą „champagne”, w odpowiedzi na pisemne pytanie Sądu wyjaśnili, że po weryfikacji okazało się, iż butelki te były sprzedawane pod nazwą „arquebuse”. Skarżący ponadto nie dostarczyli dowodu innego wywozu swoich produktów do Wspólnoty, czy to pod nazwą „champagne”, czy też pod inną nazwą.

138 Poza tym, że z powyższego wynika, iż argumentacja skarżących wydaje się niejasna, a nawet sprzeczna, należy stwierdzić, że nie byli oni w stanie podważyć twierdzenia Komisji, zgodnie z którym do chwili wniesienia skargi w odniesieniu do wina produkowanego na terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud nie została wydana żadna decyzja w przedmiocie odstępstwa od zakazu przewidzianego w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 2392/89, a zatem istniała dla skarżących prawna przeszkoda we wprowadzaniu ich produktów do obrotu pod nazwą „champagne”. Zgodnie z weryfikacją przeprowadzoną przez samych skarżących i w przeciwieństwie do ich pierwotnych twierdzeń, okazuje się ponadto, że w rzeczywistości nie wprowadzali oni swoich win do obrotu pod nazwą „champagne” we Wspólnocie.

139 Wynika stąd, że choć zgodnie z tym, co zostało wskazane w pkt 41–49 powyżej, sporne postanowienia umowy gwarantują wyłączność na terytorium Wspólnoty prawa do nazwy „champagne” na rzecz win produkowanych we francuskim regionie

Champagne, zakazując w ten sposób wprowadzania do obrotu na tym terytorium niektórych win z kantonu Vaud produkowanych na terytorium gminy Champagne pod tą nazwą, należy stwierdzić, że ta sytuacja prawna obowiązywała skarżących już w chwili wejścia w życie umowy w dniu 1 czerwca 2002 r., jak również w chwili wniesienia skargi w dniu 10 lipca 2002 r.

¹⁴⁰ Jeśli chodzi o rozporządzenie nr 753/2002, to nawet bez potrzeby określania, czy skarżący mogą uzasadnić interes prawny, opierając się na sytuacji prawnej wynikającej ze stosowania tego rozporządzenia — mając na względzie okoliczność, że choć podlegało ono stosowaniu dopiero od dnia 1 sierpnia 2003 r., a zatem po wniesieniu skargi, rozporządzenie to weszło w życie w dniu 11 maja 2002 r., a zatem przed jej wniesieniem — należy stwierdzić, że w każdym razie również w świetle tego rozporządzenia nie przysługuje im prawo do wprowadzania do obrotu we Wspólnocie wina, które produkują na terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud pod nazwą „champagne”.

¹⁴¹ Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z art. 36 ust. 1 rozporządzenia nr 753/2002 „[e]tykiety win przywożonych, [...] pochodzących z państw trzecich będących członkami Światowej Organizacji Handlu mogą uwidaczniać nazwę obszaru geograficznego, [...] o ile służy ona identyfikacji wina jako pochodzącego z terytorium państwa trzeciego lub regionu albo miejscowości takiego państwa trzeciego, gdzie dana jakość, renoma lub inne cechy charakterystyczne są zasadniczo związane z tym pochodzeniem geograficznym”.

¹⁴² Zgodnie z art. 36 ust. 3 rozporządzenia nr 753/2002, „[o]znaczenia geograficzne, o których mowa w ust. 1 i 2 nie mogą być mylone z oznaczeniami geograficznymi stosowanymi do identyfikacji gatunkowego wina produkowanego w określonych regionach”. Przepis ten przewiduje jednak następujący wyjątek homonimiczności:

„[N]iektóre oznaczenia geograficzne państwa trzeciego, o których mowa w pierwszym akapicie, będące homonimicznymi oznaczeniami geograficznymi dla gatunkowych win produkowanych w określonych regionach [...] mogą być stosowane z zastrzeżeniem warunków praktycznych, w których będą od siebie odróżniane, jak też z uwzględnieniem konieczności zapewnienia równorzędnego traktowania danych producentów i unikania wprowadzania w błąd konsumentów.

[...]

Te wskazania jak i warunki praktyczne ich stosowania są ustanowione w załączniku VI”.

¹⁴³ Zatem ww. wyjątek homonimiczności nie znajduje zastosowania z mocy prawa, lecz jest warunkowany wpisaniem do załącznika VI do rozporządzenia nr 753/2002 zarówno nazw geograficznych państwa trzeciego będących homonimicznymi oznaczeniami używanymi dla win gatunkowych psr, które mogą z niego korzystać, jak i warunków praktycznych gwarantujących, że te oznaczenia geograficzne będą od siebie odróżniane.

¹⁴⁴ Jak zauważyła Rada i Komisja, należy pamiętać, że załącznik VI do rozporządzenia nr 753/2002 jest pusty na dzień dzisiejszy i nie zawiera zatem nazwy „champagne” wśród oznaczeń geograficznych państwa trzecich, którym przysługuje wyjątek homonimiczności.

¹⁴⁵ Wynika stąd, że w każdym razie również przepisy rozporządzenia nr 753/2002 nie umożliwiają skarżącym wprowadzania do obrotu win, które produkują pod nazwą „champagne”.

146 Należy ponadto stwierdzić, że zgodnie z art. 36 ust. 5 tego rozporządzenia zmienionego rozporządzeniem nr 316/2004 obowiązującym od dnia 1 lutego 2004 r., oznaczenie geograficzne państwa trzeciego „może być stosowane odnośnie do etykietowania wina importowanego, nawet jeśli jedynie 85% danego wina zostało uzyskane z winogron zebranych na terytorium produkcji, którego nazwę nosi”. Ponadto z tego sformułowania oraz ze struktury art. 36 ust. 1 rozporządzenia nr 753/2002 wyraźnie wynika, że przed zmianą wprowadzoną rozporządzeniem nr 316/2004, dopuszczającą w odniesieniu do win uzyskanych nawet jedynie w 85% z winogron zebranych na terytorium produkcji, którego nazwę noszą, korzystanie z oznaczenia geograficznego odpowiadającego temu obszarowi, oznaczenie geograficzne mogło być stosowane na etykiecie wina importowanego jedynie pod warunkiem, że wino to zostało uzyskane w całości z winogron zebranych na terytorium produkcji, którego nazwę nosi.

147 Chociaż w odpowiedzi na pytanie Sądu na piśmie skarżący przyznali, że zgodnie z art. 16 rozporządzenia w sprawie nazw pochodzenia win z kantonu Vaud nazwa „champagne” była uznana i chroniona w odniesieniu do win pochodzących z terytorium tej gminy, należy stwierdzić, że pełne odczytanie tego przepisu wskazuje, że zgodnie z jego akapitem drugim „prawo do nazwy gminy przysługuje również w odniesieniu do wina uzyskanego z winogron zebranych w większości (co najmniej 51%) w tej gminie, a w pozostałym zakresie w miejscu produkcji, do którego ona należy”.

148 Zatem nawet bez potrzeby rozstrzygnięcia w przedmiocie natury i dokładnej kwalifikacji nazwy „champagne”, należy stwierdzić, że nazwa ta jest uznana prawem szwajcarskim w odniesieniu do win uzyskanych z winogron zebranych w większości na terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud, co oznacza, iż nie spełnia ona warunku widniejącego wyraźnie w art. 36 ust. 5 rozporządzenia nr 753/2002 z późn. zmianami, a zgodnie z którym jedynie wina uzyskane w co najmniej 85% z winogron zebranych na terytorium produkcji, którego nazwę noszą, czyli w niniejszym przypadku na terytorium gminy Champagne w kantonie Vaud, mogą być wprowadzane do obrotu pod oznaczeniem geograficznym tego obszaru. Nazwa ta a fortiori nie może być uznana za oznaczającą wina uzyskane w całości z winogron zebranych na terytorium produkcji, którego nazwę noszą.

149 Zatem przeciwnie do tego, co skarżący twierdzili pierwotnie, winom, które zgodnie z prawem szwajcarskim mają prawo do nazwy „champagne”, nie tylko nigdy nie przysługiwał wyjątek homonimiczności przewidziany w art. 29 ust. 3 rozporządzenia nr 2392/89 bądź w art. 36 ust. 3 rozporządzenia nr 753/2002, lecz co więcej trudno sobie wyobrazić możliwość objęcia tych win w przyszłości wyjątkiem homonimiczności przewidzianym w drugim z tych przepisów, w przypadku gdyby została stwierdzona nieważność zaskarżonej decyzji, jeżeli uwzględni się, że warunki ustanowione w prawie szwajcarskim dla korzystania z gminnej nazwy pochodzenia „champagne” nie spełniają wymogu pochodzenia winogron przewidzianego w art. 36 ust. 5 rozporządzenia nr 753/2002.

150 Ponadto nie można uznać również, że ewentualna zmiana sytuacji prawnej skarżących, wynikająca na przykład ze zmiany warunków przyznawania gminnej nazwy pochodzenia „champagne” kantonu Vaud, mogłaby uzasadnić dopuszczalność skargi, czego zresztą skarżący nie twierdzą. Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem interesu prawnego skarżącego nie można oceniać na podstawie zdarzenia przyszłego i niepewnego (zob. wyrok Sądu z dnia 30 kwietnia 1998 r. w sprawie T-16/96 Cityflyer Express przeciwko Komisji, Rec. str. II-757, pkt 30 i cytowane tam orzecznictwo).

151 Z powyższego wynika, że zaskarżona decyzja nie zmienia w istotny sposób sytuacji prawnej skarżących na terytorium Wspólnoty, co oznacza, iż nie mają oni interesu prawnego, by występować przeciwko niej.

152 Żaden inny argument skarżących nie może podważyć tego wniosku.

153 Ograniczają się oni do twierdzenia, w pierwszym rzędzie, że bez znaczenia jest, iż załącznik VI rozporządzenia nr 753/2002 nie zawiera żadnej nazwy, oraz że aby

oznaczenie geograficzne korzystało z wyjątku homonimiczności, wystarczy, aby spełniało warunki przewidziane w art. 36 ust. 3 akapit drugi. Wszelka inna wykładnia pozbawiałaby ich zdaniem sensu art. 36 tego rozporządzenia i naruszałaby zobowiązania Wspólnoty wynikające z art. 23 ust. 3 TRIPS.

154 Argumentacja ta jest oczywiście bezpodstawna.

155 Mianowicie z jednej strony należy stwierdzić, po pierwsze, że art. 36 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 753/2002 przewiduje, że na warunkach w nim wymienionych „niektóre oznaczenia geograficzne” mogą korzystać z wyjątku homonimiczności, a po drugie, że art. 36 ust. 3 akapit ostatni przewiduje wyraźnie, iż oznaczenia geograficzne korzystające z wyjątku homonimiczności spełniają warunki określone w ust. 2 tego artykułu, które „są ustanowione w załączniku VI”. Wynika stąd, że wpisanie oznaczenia geograficznego korzystającego z wyjątku homonimiczności do tego załącznika VI nie ma jedynie charakteru informacyjnego i fakultatywnego, lecz stanowi obligatoryjną formalność wymagającą uprzedniego badania zgodności oznaczenia geograficznego z warunkami określonymi w art. 36 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 753/2002, jak również warunkami praktycznymi służącymi zagwarantowaniu, że homonimiczne oznaczenia geograficzne będą od siebie odróżniane. Wbrew twierdzeniom skarżących wykładnia taka jest jedyną, która jest zgodna z strukturą i treścią art. 36 ust. 3 tego rozporządzenia i to tym bardziej, że art. 36 ust. 3 akapit drugi, jako wyjątek od zasady widniejącej w art. 36 ust. 3 akapit pierwszy, zgodnie z którą oznaczenia geograficzne państwa trzecich nie mogą być mylone z oznaczeniami geograficznymi stosowanymi do identyfikacji gatunkowego wina produkowanego psr, powinien być interpretowany w sposób ścisły.

156 Z drugiej strony, jeśli chodzi o rzekomą niezgodność tej wykładni z art. 23 ust. 3 TRIPS, należy stwierdzić, że skarżący w skardze podkreślili natomiast zasadniczo,

że w odróżnieniu od spornych postanowień umowy rozporządzenie nr 753/2002 nie zakazuje w sposób absolutny używania dla niektórych win importowanych oznaczeń geograficznych homonimicznych z oznaczeniami geograficznymi używanymi dla oznaczenia win gatunkowych psr i stanowi w związku z tym środek proporcjonalny.

157 Zatem choć argument skarżących podniesiony w uwagach w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności Rady i Komisji, a dotyczący TRIPS, powinien być rozumiany jako zarzut niezgodności z prawem rozporządzenia nr 753/2002, należy go zakwalifikować jako nowy zarzut przedstawiony w trakcie postępowania i odrzucić go jako niedopuszczalny zgodnie z art. 48 ust. 2 regulaminu.

158 W każdym razie skarżący nie wykazali ani nawet nie wyjaśnili, w jaki sposób wykładnia rozporządzenia nr 753/2002 przedstawiona powyżej jest sprzeczna z art. 23 ust. 3 TRIPS. Ponadto obiektywna i pełna analiza TRIPS wskazuje wręcz przeciwnie, że rozporządzenie nr 753/2002 jest zgodne z przepisami tego porozumienia dotyczącymi ochrony oznaczeń geograficznych. Należy bowiem stwierdzić, po pierwsze, że art. 22 ust. 1 tego porozumienia definiuje oznaczenia geograficzne jako oznaczenia, które identyfikują towar jako pochodzący z terytorium członka Światowej Organizacji Handlu (WTO) lub regionu lub miejsca na tym terytorium, jeżeli pewna jakość, renoma lub inna cecha towaru jest przypisywana zasadniczo pochodzeniu geograficznemu tego towaru. Ponadto jego art. 23 ust. 3 przewiduje, że w przypadku homonimicznych oznaczeń geograficznych dla win ochrona powinna być przyznana każdemu oznaczeniu, z zastrzeżeniem postanowień art. 22 ust. 4 TRIPS, który stanowi, że ochrona przysługująca oznaczeniom geograficznym będzie stosowana wobec oznaczeń geograficznych, które, aczkolwiek są prawdziwe co do terytorium, regionu lub miejsca w nim położonego, z którego towar pochodzi, w sposób nieprawdziwy informując odbiorców, że towar ten pochodzi z innego terytorium.

159 Przeciwnie do tego, co wydają się twierdzić skarżący, TRIPS w żaden sposób nie wymaga od członków WTO zagwarantowania w ogólny i absolutny sposób ochrony wszystkich homonimicznych oznaczeń geograficznych, lecz przewiduje, iż ochrona nie jest przyznawana oznaczeniu geograficznemu, które w sposób nieprawdziwy informuje odbiorców, że towar ten pochodzi z innego państwa będącego stroną. Ponadto zgodnie z art. 23 ust. 3 zdanie drugie TRIPS każdy członek określi praktyczne warunki dla odróżnienia jednych homonimicznych oznaczeń geograficznych od innych, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia sprawiedliwego traktowania producentów, których to dotyczy, a także zapobieżenia wprowadzaniu konsumentów w błąd.

160 Należy stwierdzić, że właśnie taki jest system wprowadzony rozporządzeniem nr 753/2002. Po pierwsze bowiem zgodnie z art. 36 ust. 1 tego rozporządzenia nazwa obszaru geograficznego może widnieć na etykiecie wina przywożonego z państwa trzeciego będącego członkiem WTO, o ile służy ona identyfikacji wina jako pochodzącego z terytorium państwa trzeciego lub regionu albo miejscowości takiego państwa trzeciego, gdzie dana jakość, renoma lub inne cechy charakterystyczne są zasadniczo związane z tym pochodzeniem geograficznym, przy czym warunek ten stanowi prawie dosłowne powtórzenie definicji pojęcia oznaczenia geograficznego znajdującej się w art. 22 ust. 1 TRIPS. Po drugie, podobnie do art. 22 ust. 4 TRIPS, art. 36 ust. 3 rozporządzenia nr 753/2002 przewiduje, że oznaczenia geograficzne państw trzecich członków WTO nie mogą być mylone z oznaczeniem geograficznym stosowanym do identyfikacji wina gatunkowego psr.

161 Jeśli chodzi o przepis art. 36 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 753/2002 — zgodnie z którym w drodze wyjątku od zasady zakazu oznaczeń geograficznych państwa trzeciego, które mogą być mylone z oznaczeniami geograficznymi stosowanymi do identyfikacji wina gatunkowego psr, niektóre oznaczenia geograficzne państw trzecich będące oznaczeniami homonimicznymi względem tych ostatnich mogą być stosowane z zastrzeżeniem warunków praktycznych, w których będą od siebie odróżniane, jak też z uwzględnieniem konieczności zapewnienia równorzędnego trakto-

wania danych producentów i unikania wprowadzania w błąd konsumentów — należy stwierdzić, że jest on sformułowany identycznie jak art. 23 ust. 3 zdanie drugie TRIPS.

162 Wreszcie wymóg wynikający, zgodnie z tym co zostało wskazane powyżej, z art. 36 ust. 3 akapit ostatni rozporządzenia nr 753/2002 — zgodnie z którym oznaczenia geograficzne państw trzecich korzystające z wyjątku homonimiczności oraz warunki praktyczne służące odróżnieniu oznaczeń geograficznych stosowanych dla identyfikacji wina gatunkowego psr powinny być zawarte w załączniku do tego rozporządzenia — nie może być w żaden sposób uznany za niezgodny z przepisami TRIPS. Porozumienie TRIPS nie tylko nie przewiduje bowiem, że wyjątek homonimiczności stosuje się z mocy prawa, bez interwencji jakiegokolwiek organu władzy, do każdego oznaczenia geograficznego, które spełnia jego warunki, lecz wskazuje ponadto wyraźnie, że „każdy członek określi praktyczne warunki dla odróżnienia jednych homonimicznych oznaczeń geograficznych od innych”, pozostawiając w ten sposób członkom pewien zakres uznania w odniesieniu do szczegółowych zasad przyznawania wyjątku homonimiczności.

163 W drugim rzędzie skarżący twierdzą, że okoliczność, iż art. 29 ust. 3 rozporządzenia nr 2392/89 przewiduje wydanie decyzji w przedmiocie odstępstwa w celu zastosowania wyjątku homonimiczności wobec określonego oznaczenia geograficznego jest nieistotna, ponieważ traktat francusko-szwajcarski wyraźnie zezwalał na użycie nazwy „champagne” dla określonych win pochodzących z gminy Champagne w kantonie Vaud. Traktat ten przewidywał bowiem zgodnie z art. 2 akapit trzeci wyjątek homonimiczności z mocy prawa bez potrzeby wydawania jakiejkolwiek decyzji w tym zakresie. Zostało to ponadto potwierdzone przez radę kantonu Vaud w opinii z dnia 22 grudnia 2003 r.

164 W tej kwestii należy stwierdzić, że nawet zakładając, że traktat francusko-szwajcarski należy interpretować w ten sposób, jak przyjmują to skarżący, ich argument mógłby

uzasadniać dopuszczalność skargi tylko pod warunkiem, że postanowienia tego traktatu dotyczące wyjątku homonimiczności dla oznaczenia geograficznego znajdowałyby zastosowanie mimo wydania rozporządzenia nr 2392/89, a następnie rozporządzenia nr 753/2002.

¹⁶⁵ Należy jednak przypomnieć, że zgodnie z art. 307 akapit pierwszy traktatu WE postanowienia tego traktatu nie naruszają praw i obowiązków wynikających z umów zawartych przed wejściem w życie traktatu WE, między jednym lub większą liczbą państw członkowskich z jednej strony a jednym lub większą liczbą państw trzecich z drugiej strony.

¹⁶⁶ Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem celem tego postanowienia jest sprecyzowanie zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego, że stosowanie traktatu nie narusza zobowiązań danego państwa członkowskiego do przestrzegania praw państw trzecich wynikających z wcześniejszej konwencji i dochowania odpowiadających im obowiązków. W konsekwencji celem stwierdzenia, czy wcześniejsza konwencja międzynarodowa może mieć pierwszeństwo przed normą wspólnotową, należy zbadać, czy nakłada ona na państwo członkowskie obowiązki, których wykonania mogą się nadal domagać państwa trzecie będące stronami konwencji (wyrok Trybunału z dnia 10 marca 1998 r. w sprawach połączonych 364/95 i C-365/95 T. Port, Rec. str. I-1023, pkt 60; wyrok Sądu z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawie T-3/99 Banatrading przeciwko Radzie, Rec. str. II-2123, pkt 70).

¹⁶⁷ Jeśli zatem konwencja międzynarodowa ma mieć pierwszeństwo przed normą wspólnotową, to tylko pod dwojakim warunkiem, że jest to konwencja zawarta przed wejściem w życie traktatu WE oraz że dane państwo trzecie wywodzi z niej prawa, których poszanowania może się ono domagać od danego państwa członkowskiego (ww. w pkt 166 wyroki w sprawie T. Port, pkt 61, i w sprawie Banatrading przeciwko Radzie, pkt 71).

168 W niniejszym przypadku traktat francusko-szwajcarski, na który powołują się skarżący został zawarty w 1974 r., czyli po wejściu w życie traktatu WE. Zatem skarżący nie mogą się powoływać skutecznie na postanowienia traktatu francusko-szwajcarskiego celem sprzeciwienia się stosowaniu rozporządzenia nr 2392/89, a następnie rozporządzenia nr 753/2002. Argument ten należy zatem odrzucić jako nieskuteczny.

169 W każdym razie należy stwierdzić, że zgodnie z art. 2 akapit pierwszy traktatu francusko-szwajcarskiego „nazwy widniejące w załączniku A do niniejszego traktatu, jeśli akapity 2–4 nie stanowią inaczej, są zastrzeżone na terytorium Konfederacji Szwajcarskiej wyłącznie dla produktów lub towarów francuskich i mogą być tam wykorzystywane jedynie na warunkach przewidzianych w ustawodawstwie Republiki Francuskiej”.

170 Artykuł 3 akapit pierwszy tego traktatu przewiduje na zasadzie wzajemności, że „nazwy widniejące w załączniku B do niniejszego traktatu, jeśli akapity drugi do czwartego nie stanowią inaczej, są zastrzeżone na terytorium Republiki Francuskiej wyłącznie dla produktów lub towarów szwajcarskich i mogą być tam wykorzystywane jedynie na warunkach przewidzianych w ustawodawstwie szwajcarskim”.

171 Podczas gdy francuska kontrolowana nazwa pochodzenia „champagne” widnieje w załączniku A, załącznik B nie zawiera gminnej nazwy kantonu Vaud o tym samym brzmieniu.

172 Zatem zgodnie z tymi przepisami, po pierwsze, nazwa „champagne” jest zastrzeżona na wyłączność na terytorium Szwajcarii dla produktów francuskich z zastrzeżeniem art. 2 akapit drugi do czwartego, a po drugie, gminnej nazwie kantonu Vaud „champagne” nie przysługuje żadna ochrona na terytorium Francji.

173 Wynika stąd, że choć wina pochodzące z gminy Champagne w kantonie Vaud mogą skorzystać z art. 2 akapit trzeci traktatu francusko-szwajcarskiego, zgodnie z którym „[j]eśli jedna z nazw chronionych zgodnie z akapitem pierwszym odpowiada nazwie regionu lub miejsca położonego poza terytorium Republiki Francuskiej, akapit pierwszy nie wyłącza posługiwania się nazwą dla produktów i towarów wytwarzanych w tym regionie lub w tym miejscu”, to okoliczność ta stanowi po prostu wyjątek od zasady wyłącznej ochrony, z której korzysta francuska kontrolowana nazwa pochodzenia „champagne” na terytorium Szwajcarii zgodnie z art. 2 akapit pierwszy oraz załącznikiem A do tego traktatu. Ten wyjątek homonimiczności nie skutkuje jednak zezwoleniem na wprowadzanie do obrotu na terytorium Francji win pochodzących z gminy Champagne w kantonie Vaud pod nazwą „champagne”, na co pozwoliłoby jedynie wpisanie do załącznika B do tego traktatu.

174 Ponadto z korespondencji między szefem departamentu ds. instytucji i relacji zewnętrznych kantonu Vaud a władzami samorządowymi gminy Champagne przedłożonej przez samych skarżących, a w szczególności z pisma M.C.R. z dnia 8 września 1998 r., wynika, że podczas rokowań w przedmiocie umowy taka była wykładnia traktatu francusko-szwajcarskiego nie tylko Republiki Francuskiej, lecz również Konfederacji Szwajcarskiej, która zwracała się o wyjaśnienie przyczyn pominięcia nazwy „champagne” z kantonu Vaud na wykazach i w protokole do traktatu francusko-szwajcarskiego.

175 Wynika stąd, że twierdzenie skarżących, zgodnie z którym traktat francusko-szwajcarski zezwala im na wprowadzanie do obrotu na terytorium Francji win pochodzących z gminy Champagne pod nazwą „champagne” nie jest uzasadnione.

176 Ponadto istotne jest, aby wskazać, jak już stwierdzono wcześniej, że na wezwanie Sądu do wykazania dowodami twierdzenia, że eksportują około 1000 butelek rocznie pod nazwą „champagne”, skarżący nie tylko nie przedstawili dowodów takich jak

faktury, wykazujących, że sprzedawali swoją produkcję pod tą nazwą we Francji, lecz ponadto przyznali, że zasadnicza część tego eksportu następowała do Belgii pod nazwą „arquebuse”.

177 Jeśli chodzi o przedstawione przez skarżących pismo kancelarii adwokackiej skierowane do Cave des viticulteurs de Bonvillars, to poza tym, że nie ma żadnej doniosłości dla analizy ich sytuacji prawnej, nie można go w każdym razie w żaden sposób interpretować jako dowodzącego, iż producenci z Champagne nie sprzeciwili się wprowadzaniu do obrotu wina produkowanego przez skarżących pod nazwą „champagne”. Wynika z niego bowiem raczej, że przyjąwszy bardzo surowe stanowisko, grożąc Cave de Bonvillars postępowaniami sądowymi, Comité interprofessionnel du vin de Champagne (międzyzawodowy komitet ds. win Szampanii) wskazał, że jego intencją nie było przeszkodzenie „wytwarzaniu produktów pochodzących z gminy Champagne, lecz jedynie uniknięcie wszelkich nieporozumień, zwłaszcza na przyszłość”, proponując zorganizowanie spotkania „w celu wyjaśnienia przyszłej sytuacji”. Wobec braku wszelkich wyjaśnień ze strony skarżących i to mimo pytania Sądu na piśmie skierowanego do nich w tej kwestii, w szczególności co do treści lub wyniku tego spotkania, nie można z niego wywodzić, że Comité interprofessionnel du vin de Champagne nie sprzeciwił się używaniu na terytorium Francji nazwy „champagne” celem oznaczenia win eksportowanych przez skarżących.

178 Ze wszystkich powyższych rozważań wynika, że sporne postanowienia umowy nie zmieniają w sposób istotny sytuacji prawnej skarżących, a zatem żądanie stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji należy odrzucić jako niedopuszczalne.

179 Jedynie tytułem wyjaśnienia należy stwierdzić, że nie można uznać, iż zaskarżona decyzja dotyczy skarżących indywidualnie w rozumieniu art. 230 akapit czwarty WE.

180 Należy bowiem przypomnieć, że sporne postanowienia umowy, które zaskarżona decyzja zatwierdza, skutkują zgodnie z art. 5 ust. 2 załącznika 7 do umowy zastrzeżeniem chronionej nazwy „champagne” wyłącznie dla produktów pochodzących ze Wspólnoty na warunkach określonych w uregulowaniach wspólnotowych. Ponadto zgodnie z tym, co stwierdzono w pkt 41–49 powyżej, biorąc pod uwagę brak nazwy „champagne” wśród szwajcarskich nazw chronionych w rozumieniu umowy i widniejących w dodatku 2 do niej, wyjątek homonimiczności przewidziany w art. 5 ust. 4 lit. a) załącznika 7 do umowy nie znajduje zastosowania w odniesieniu do francuskiej nazwy „champagne”, która jest wymieniona jako wino gatunkowe psr pochodzące z Francji wśród chronionych nazw wspólnotowych w rozumieniu umowy.

181 Wynika stąd, że sporne postanowienia umowy skutkują całkowitym zakazem używania nazwy „champagne” dla win, które nie pochodzą ze Wspólnoty, a konkretnie z Francji, i które nie spełniają warunków przewidzianych w uregulowaniach wspólnotowych w celu korzystania z nazwy wina gatunkowego psr „champagne”. Zatem sporne postanowienia umowy dotyczą w ten sam sposób wszystkich osób, obecnie i na przyszłość, które produkują lub wprowadzają do obrotu produkty winiarskie, które nie mogą korzystać z nazwy wina gatunkowego psr „champagne” z powodu między innymi tego, że nie pochodzą z francuskiego regionu Champagne, a wśród nich wszystkich producentów produktów winiarskich pochodzących ze Szwajcarii. Sporne postanowienia umowy stanowią w ten sposób przepis o charakterze generalnym, który znajduje zastosowanie do sytuacji określonych w sposób obiektywny i który wywołuje skutki prawne względem kategorii osób określonych w sposób abstrakcyjny (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie T-397/02 Arla Foods i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-5365, pkt 52, 53 i cytowane tam orzecznictwo).

182 Jednak nie jest wykluczone, aby dany przepis, który ze względu na swój rodzaj i zakres stosowania ma charakter ogólny, dotyczył danej osoby fizycznej lub prawnej indywidualnie. Dzieje się tak, w przypadku gdy dotyczy on jej z powodu cech, które są dla niej charakterystyczne, lub z powodu sytuacji faktycznej, za sprawą której wyróżnia się ona spośród innych osób i która identyfikuje ją w taki sposób, jak gdyby była

adresatem decyzji (wyroki Trybunału z dnia 15 lipca 1963 r. w sprawie 25/62 Plau-mann przeciwko Komisji, Rec. str. 197, 223, oraz z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie C-309/89 Codorniu przeciwko Radzie, Rec. str. I-1853, pkt 19 i 20; postanowienie Sądu z dnia 6 lipca 2004 r. w sprawie T-370/02 Alpenhain-Camembert-Werk i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-2097, pkt 56).

183 W niniejszym przypadku skarżący twierdzą, że znajdują się w takiej sytuacji faktycznej, po pierwsze dlatego, że klauzula champagne została włączona do umowy celem uregulowania sytuacji określonego kręgu producentów możliwych do ziden-tyfikowania i zidentyfikowanych w chwili jej przyjęcia, i po drugie dlatego, że są jedynymi, którym przysługuje zgodnie z prawem szwajcarskim szczególne prawo do nazwy pochodzenia „champagne”.

184 Argumenty te nie mogą jednak prowadzić do uznania, że sporne postanowienia umowy dotyczą skarżących indywidualnie.

185 Po pierwsze bowiem, jak zostało wskazane powyżej, przedmiotem tych przepisów jest nie tylko uregulowanie szczególnej sytuacji win pochodzących z gminy Cham-pagne w kantonie Vaud, lecz służą one w sposób generalny zagwarantowaniu wyłącz-nego korzystania z nazwy „champagne” winom pochodzącym z Francji, którym ta nazwa przysługuje w świetle prawa wspólnotowego. Jedynie art. 5 ust. 8 załącznika 7 do umowy porusza szczególną kwestię „niektórych win pochodzących z kantonu Vaud w Szwajcarii” i przewiduje przejściowe odstępstwo, umożliwiające używanie słowa „champagne” dla ich oznaczenia i ich prezentacji w warunkach w nim przewi-dzianych. Sam fakt, że przepis ten przewiduje bardziej korzystny reżim przejściowy dla „niektórych win pochodzących z kantonu Vaud” nie może sam w sobie zmienić wniosku, że sporne postanowienia umowy zapewniające wyłączność nazwy „cham-pagne” stanowią przepis o charakterze generalnym, który nie dotyczy skarżących indywidualnie.

186 Po drugie, prawo skarżących do korzystania ze szwajcarskiej nazwy „champagne” nie przyznaje im indywidualnego interesu, by kwestionować sporne postanowienia umowy, a przy tym nie ma nawet potrzeby rozstrzygania kwestii charakteru i dokładnej kwalifikacji tej nazwy. W przeciwieństwie bowiem do prawa do znaku towarowego, które przysługiwało w sposób wyłączny skarżącym w postępowaniu, w którym zapadł ww. w pkt 182 wyrok w sprawie Codorníu przeciwko Radzie, gdzie Trybunał podkreślił w tym zakresie, że zgłosili oni towarowy znak graficzny Gran Cremant de Codorníu w Hiszpanii w 1924 r. i posługiwali się nim tradycyjnie już przed tym zgłoszeniem, prawo skarżących do używania nazwy „champagne” wynika z uregulowania szwajcarskiego, które przyznaje wszystkim przedsiębiorstwom, których produkty spełniają prawnie przewidziane wymogi geograficzne i jakościowe, prawo do ich wprowadzania do obrotu pod nazwą „champagne” i odmawia tego prawa wszystkim tym, których produkty nie spełniają tych warunków, które są identyczne dla wszystkich przedsiębiorstw (zob. podobnie postanowienia Sądu z dnia 15 września 1998 r. w sprawie T-109/97 Molkerei Großbraunshain i Bene Nahrungsmittel przeciwko Komisji, Rec. str. II-3533, pkt 50, oraz z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie T-381/02 Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-5337, pkt 51).

187 Podobnie jak sporne postanowienia umowy obowiązujące uregulowanie szwajcarskie nie dotyczy zatem wyłącznie skarżących, lecz wywołuje również skutki prawne w odniesieniu do nieokreślonej liczby producentów tak szwajcarskich, jak i pochodzących z państwa trzeciego, którzy zamierzają wprowadzać do obrotu na terytorium Szwajcarii swoje produkty pod nazwą „champagne”, obecnie lub w przyszłości.

188 Zatem sam fakt, że skarżącym przysługuje w chwili obecnej prawo do gminnej nazwy pochodzenia „champagne” dla niektórych win, które produkują, nie może prowadzić do wniosku, że sporne postanowienia umowy dotyczą ich indywidualnie, bowiem okoliczność ta wynika ze stosowania do obiektywnie określonej sytuacji przepisu o charakterze generalnym, a mianowicie szwajcarskiego uregulowania dotyczącego nazwy pochodzenia, który wywołuje skutki prawne względem kategorii osób określo-

nych w sposób generalny i abstrakcyjny, a mianowicie względem wszystkich przedsiębiorstw, które wytwarzają produkt posiadający obiektywnie zdefiniowane cechy charakterystyczne (zob. podobnie ww. w pkt 186 postanowienie w sprawie Molkerei Großbraunshain i Bene Nahrungsmittel przeciwko Komisji, pkt 51).

189 Okoliczność tę potwierdza zresztą opinia rady kantonu Vaud z dnia 8 stycznia 2003 r., przedstawiona przez samych skarżących, zgodnie z którą „wszyscy producenci wina lub ich zrzeszenia produkujące wina wytwarzane z winogron zebranych na terenach gminy Champagne mają prawo do tej nazwy. Na tej właśnie podstawie Cave des viticulteurs de Bonvillars używa między innymi nazwy »champagne« dla win, które wprowadza do obrotu i które pochodzą z tej gminy. Żaden inny podmiot z kantonu Vaud produkujący wino nie ma prawa do korzystania z tej nazwy, jeśli nie jest właścicielem lub najemcą winnic położonych na terytorium gminy Champagne lub jeśli nie wprowadza do obrotu wina pochodzącego z winobrań z tej gminy”.

190 W tej kwestii należy wreszcie przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zakresu generalnego, a w związku z tym charakteru normatywnego danego aktu nie podważa możliwość określenia z mniejszą lub większą precyzją liczby lub tożsamości podmiotów prawa, do których stosuje się on w danej chwili, o ile nie ma wątpliwości, że stosowanie to następuje zgodnie z obiektywną sytuacją prawną lub faktyczną zdefiniowaną przez ten akt w związku z jego celem (zob. wyrok Trybunału z dnia 31 maja 2001 r. w sprawie C-41/99 P *Sadam Zuccherifici i in.* przeciwko Radzie, Rec. str. I-4239, pkt 29 i cytowane tam orzecznictwo; zob. również podobnie postanowienie Trybunału z dnia 26 października 2000 r. w sprawie C-447/98 P *Molkerei Großbraunshain i Bene Nahrungsmittel* przeciwko Komisji, Rec. str. I-9097, pkt 64).

191 Z powyższego wynika, że nie można uznać, iż sporne postanowienia umowy dotyczą skarżących indywidualnie, co oznacza, że ich skargę należy, również z tego powodu, odrzucić jako niedopuszczalną.

¹⁹² Argument skarżących dotyczący prawa do skutecznej ochrony sądowej nie może zmienić tego wniosku, gdyż Trybunał jasno stwierdził w odniesieniu do przesłanki indywidualnego interesu wymaganej przez art. 230 akapit czwarty WE, że chociaż przesłankę tę należy interpretować w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej, uwzględniając różne okoliczności, które mogą indywidualizować skarżącego, wykładnia taka nie może prowadzić do wyłączenia tej przesłanki, która została przewidziana w sposób wyraźny w traktacie, bez przekroczenia kompetencji przyznanych sądom wspólnotowym w traktacie (wyrok Trybunału z dnia 25 lipca 2002 r. w sprawie C-50/00 P Unión Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, Rec. str. I-6677, pkt 44).

2. W przedmiocie żądania odszkodowania

Argumenty stron

¹⁹³ Skarżący utrzymują, że zaskarżona decyzja stanowi naruszenie prawa własności, swobody działalności zawodowej oraz zasady proporcjonalności, które powodują powstanie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty.

¹⁹⁴ Jak twierdzą, naruszenie to wyrządziło im szkodę, na którą składają się, po pierwsze, koszty, jakie muszą ponieść celem wejścia na rynek wina pod inną nazwą niż „champagne”, a po drugie, utrata zysków, która by wynikała z przewidywanego spadku ceny butelki produkowanego przez nich wina o około 4 CHF, gdyby 150 000 butelek sprzedawanych obecnie pod nazwą „champagne” miało zostać pozbawione tej nazwy. Skarżący zastrzegają sobie jednak możliwość przedłożenia Sądowi bardziej szczegółowych danych liczbowych, jak tylko odczują pierwsze skutki zaskarżonej decyzji.

195 Ich zdaniem związek przyczynowy między zachowaniem zarzucanym instytucjom a poniesiona szkodą polega na tym, że Republika Francuska skłoniła Radę i Komisję do rokowań w przedmiocie spornych postanowień umowy. Bez nacisku tego państwa członkowskiego Konfederacja Szwajcarska nigdy nie zgodziłaby się na te postanowienia, do czego jednak została zmuszona w celu uzyskania podpisania siedmiu umów dwustronnych.

196 Jako że władze szwajcarskie były zmuszone do wydania przepisów niezbędnych do wykonania spornych postanowień umowy, szkodę można przypisać Wspólnocie w sposób analogiczny do tego, co Sąd orzekł w wyroku z dnia 11 stycznia 2002 r. w sprawie T-174/00 Biret International przeciwko Radzie, Rec. str. II-17, pkt 33 i 34.

197 Nie ma w tym zakresie znaczenia, że z powodu statusu strony umowy Konfederacja Szwajcarska jest współodpowiedzialna za szkodę, bowiem wszystkie przesłanki wymagane dla naprawienia szkody skarżących są spełnione (wyrok Trybunału z dnia 17 grudnia 1959 r. w sprawie 23/59 Feram przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. str. 501).

198 Rada i Komisja uważają, że żadna z przesłanek powstania odpowiedzialności Wspólnoty nie została w niniejszym przypadku spełniona. Utrzymują one w szczególności, że skoro zaskarżona decyzja nie wywołuje skutków prawnych na sytuację skarżących, brak jest związku przyczynowego między powoływaną szkodą a naruszeniem prawa przypisywanym zaskarżonej decyzji. Po pierwsze bowiem, zaskarżona decyzja nie tworzyła żadnego nowego obowiązku po stronie skarżących na terytorium Wspólnoty, a po drugie, ewentualna szkodą, jakiej skarżący mogli doznać na terytorium Szwajcarii, wynikałyby z działania władz szwajcarskich poprzez uznanie umowy za obowiązującą na ich terytorium bądź poprzez zatwierdzenie ustawodawstwa wykonującego zobowiązania, które podjęły one w świetle umowy, przy czym umowa ta pozostawiła im w tym zakresie swobodę wyboru metody postępowania.

199 Komisja dodaje, że ewentualny nacisk Republiki Francuskiej celem włączenia klauzuli champagne jest bez znaczenia. Rokowania stanowiły jedynie czynności przygotowawcze i nie mogły powodować wyrządzenia szkody, bowiem jedynie akt normatywny, który jest ich owocem może stanowić podstawę prawa do odszkodowania. Ponieważ Konfederacja Szwajcarska ratyfikowała umowę jako suwerenne państwo, skarżący, którzy uważają, że ponieśli skutek umowy szkodę, powinni zwrócić się do władz szwajcarskich.

Ocena Sądu

200 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem powstanie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty w rozumieniu art. 288 akapit drugi WE zależy od spełnienia łącznie szeregu przesłanek, a mianowicie bezprawności zachowania zarzucanego instytucji, rzeczywistego charakteru szkody oraz istnienia związku przyczynowego między tym zachowaniem a dochodzoną szkodą (wyrok Trybunału z dnia 29 września 1982 r. w sprawie 26/81 Oleifici Mediterranei przeciwko EWG, Rec. str. 3057, pkt 16; wyroki Sądu z dnia 11 lipca 1996 r. w sprawie T-175/94 International Procurement Services przeciwko Komisji, Rec. str. II-729, pkt 44; z dnia 16 października 1996 r. w sprawie T-336/94 Efisol przeciwko Komisji, Rec. str. II-1343, pkt 30, oraz z dnia 11 lipca 1997 r. w sprawie T-267/94 Oleifici Italiani przeciwko Komisji, Rec. str. II-1239, pkt 20). Jeśli zatem choć jedna z tych przesłanek nie zostanie spełniona, skarga podlega oddaleniu w całości bez konieczności dalszego badania pozostałych przesłanek powstania takiej odpowiedzialności (wyrok Trybunału z dnia 15 września 1994 r. w sprawie C-146/91 KYDEP przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. I-4199, pkt 19, i wyrok Sądu z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie T-170/00 Förde-Reederei przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-515, pkt 37).

201 W niniejszym przypadku należy zbadać najpierw żądanie odszkodowania pod kątem trzeciej z tych przesłanek dotyczącej istnienia związku przyczynowego między zarzucanym zachowaniem a podnoszoną szkodą. Jeśli chodzi o tę przesłankę, orzecznictwo

wymaga, aby szkoda była bezpośrednim wynikiem zarzucanego zachowania (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 4 października 1979 r. w sprawach połączonych 64/76 i 113/76, 167/78 i 239/78, 27/79, 28/79 i 45/79 *Dumortier frères i in.* przeciwko Radzie, Rec. str. 3091, pkt 21; wyroki Sądu z dnia 18 września 1995 r. w sprawie T-168/94 *Blackspur i in.* przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-2627, pkt 49, oraz z dnia 29 października 1998 r. w sprawie T-13/96 *TEAM* przeciwko Komisji, Rec. str. II-4073, pkt 74).

202 Skarżący uważają, że szkoda, na którą składają się koszty, jakie będą musieli ponieść celem wejścia na rynek wina pod nazwą inną niż „champagne”, oraz utrata zysków, która by wynikała z przewidywalnego spadku ceny ich produktów, gdyby miały one zostać pozbawione tej nazwy, wynika w bezpośredni sposób z wydania przez Radę i Komisję zaskarżonej decyzji, która zatwierdza sporne postanowienia umowy.

203 W analogiczny sposób do tego, który został wskazany w ramach żądań stwierdzenia nieważności, należy zbadać kolejno sytuację skarżących na terytorium Wspólnoty i na terytorium Szwajcarii.

204 Jak wynika z pkt 130-139 powyżej, na terytorium Wspólnoty sporne postanowienia umowy nie miały wpływu na sytuację skarżących, którzy na mocy rozporządzenia nr 2392/89 w chwili wejścia w życie umowy nie mieli już prawa do wprowadzania do obrotu ich produktów pod nazwą „champagne”. Zgodnie z tym, co zostało stwierdzone w pkt 140–150 powyżej, niemożliwość ta wynika również z rozporządzenia nr 753/2002, które znajduje zastosowanie od dnia 1 sierpnia 2003 r.

205 Wynika stąd, że na terytorium Wspólnoty zaskarżona decyzja nie może być powodem szkody, na której poniesienie powołują się skarżący, jako że — tak jak została ona

określona przez skarżących — wynikała ona już z obowiązującego uregulowania wspólnotowego. W tej kwestii należy ponadto wskazać, że w związku ze sprzedażą ich produktów pod nazwą „arquebuse” w Belgii, skarżący musieli już wejść na rynek wspólnotowy, posługując się inną nazwą, przed wejściem w życie umowy.

206 Jak wynika z pkt 91 powyżej, na terytorium Szwajcarii rzekomo szkodliwe skutki, które umowa wywołała względem skarżących, wynikają wyłącznie z tego, że decydując się w sposób suwerenny na podpisanie i ratyfikację tej umowy, Konfederacja Szwajcarska zgodziła się na związanie nią i zobowiązała się zgodnie z art. 14 tej umowy do podjęcia środków właściwych do zapewnienia wykonania zobowiązań z niej wynikających, w tym tych, które wynikają ze spornych postanowień umowy.

207 Wynika stąd, że ewentualna szkoda, jaką skarżący mogli ponieść na terytorium Szwajcarii z powodu przepisów wydanych przez władze szwajcarskie w wykonaniu umowy nie może być przypisana Wspólnocie, a zatem Sąd nie jest właściwy do rozpoznania powództwa o jej naprawienie.

208 O ile rzeczywiście jest prawdą, że skoro Konfederacja Szwajcarska podpisała i ratyfikowała umowę, zobowiązała się zgodnie z prawem międzynarodowym do zapewnienia jej pełnego wykonania, w ramach którego nie przewiduje ona uprawnień dyskrejonalnych, o tyle jednak u podłoża tego obowiązku leży wcześniejsze wyrażenie przez Konfederację Szwajcarską suwerennej decyzji o prowadzeniu rokowań, które doprowadziły do zawarcia umowy, a w dalszym planie jej stosunki zewnętrzne.

209 Argument skarżących, zgodnie z którym Konfederacja Szwajcarska nie miała ostatecznie innego wyboru, jak zaakceptować sporne postanowienia umowy pod groźbą

udaremnienia zawarcia siedmiu umów sektorowych, nie może zatem prowadzić do uznania, że zarzucaną szkodę należy przypisać Wspólnocie. Nawet bowiem zakładając, że argument ten opiera się na dowiedzionych faktach, należy stwierdzić, że akceptacja przez Konfederację Szwajcarską tych postanowień wpisuje się w ramy rokowań opierających się na wzajemnych ustępstwach i korzyściach, w wyniku których państwo to mogło swobodnie i w sposób suwerenny zdecydować o rezygnacji z obrony gminnej nazwy „champagne”, biorąc pod uwagę ogólny interes leżący w zawarciu zarówno umowy, jak i bardziej ogólnie siedmiu umów sektorowych.

- 210 Okoliczność tę potwierdza zresztą pismo szefa federalnego departamentu spraw zagranicznych z dnia 24 marca 1999 r. do stowarzyszenia właścicieli winnic i piwnic win, w którym podkreśla on, co następuje:

„Zgodnie z państwa wykładnią rolnictwo »płaci cenę za złe umowy« zawarte z U[niä Europejską] z korzyścią dla innych sektorów naszej gospodarki. Rada federalna nie podziela takiego stanowiska wobec tego, że szczegółowa analiza umów, które zostały paraflowane w dniu 26 lutego 1999 r., wykazała, iż umowa zawarta w sektorze rolnictwa jest sama w sobie wyważona i oferuje interesujące dla szwajcarskiego rolnictwa możliwości eksportu na rynek ponad 370 milionów konsumentów, jaki stanowi U[nia Europejska]”.

- 211 Kwestia, czy stanowisko Wspólnoty w ramach rokowań dotyczących spornych postanowień umowy wynika z woli Republiki Francuskiej chronienia francuskiej kontrolowanej nazwy pochodzenia „champagne”, jest całkowicie pozbawiona doniosłości dla sprawy. W płaszczyźnie prawnej jest bowiem zupełnie obojętne, jakie stanowisko mogłaby zajmować Republika Francuska w trakcie rokowań dotyczących umowy, gdyż jej stronami są jedynie Wspólnota i Konfederacja Szwajcarska.

212 Wreszcie należy zauważyć, że ponieważ podnoszoną szkodę poniesioną na terytorium Szwajcarii należy ostatecznie przypisać władzom tego państwa, do właściwych sądów szwajcarskich należy orzekanie w przedmiocie ewentualnego prawa do odszkodowania za szkodę wyrządzoną im przez te władze.

213 Zatem nawet bez potrzeby rozstrzygania w przedmiocie przeszkód procesowych podniesionych przez Radę i Komisję (zob. podobnie wyroki Trybunału z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie C-23/00 P Rada przeciwko Boehringer, Rec. str. I-1873, pkt 52, oraz z dnia 23 marca 2004 r. sprawie C-233/02 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-2759, pkt 26), niniejsze żądania odszkodowania w zakresie, w jakim dotyczą podnoszonej szkody poniesionej na terytorium Wspólnoty, należy oddalić jako oczywiście bezzasadne pod względem prawnym, a w zakresie, w jakim dotyczą podnoszonej szkody poniesionej na terytorium Szwajcarii, odrzucić z powodu braku właściwości Sądu.

214 Skargę należy zatem oddalić w całości bez potrzeby uwzględniania piątego żądania skarżących.

3. *W przedmiocie nowych zarzutów podniesionych w trakcie postępowania*

215 Pismem z dnia 7 marca 2007 r. skarżący zażądali, aby Sąd zezwolił im na przedstawienie nowych zarzutów na podstawie art. 48 § 2 regulaminu.

216 Powołują się oni na wydanie decyzji Rady 2006/232/WE z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie zawarcia Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską i Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie handlu winem (Dz.U. 2006, L 87, str. 1), z której wynika, że

nazwy zaliczone w tym państwie do „pseudonazw” mogą nadal być umieszczane na etykietach produktów, które określają, pod warunkiem że stanowią one część grupy, która została poddana certyfikacji. Skarżący twierdzą zatem, że niektórzy producenci wina w Stanach Zjednoczonych mogą pod określonymi warunkami posługiwać się na tym terytorium nazwą „champagne”. Okoliczność ta ma wskazywać na nieproporcjonalny i dyskryminujący charakter zaskarżonej decyzji.

217 W tej kwestii wystarczy stwierdzić, że argumenty skarżących dotyczą wyłącznie istoty sprawy, a zatem nie mogą usunąć ani niedopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności, ani częściowego braku właściwości sądu do orzekania w przedmiocie skargi o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną na terytorium Szwajcarii, które zostały już uprzednio stwierdzone. Ponadto w zakresie, w jakim argumenty te dotyczą wykazania ewentualnego uchybienia popełnionego przez Wspólnotę, z którego wyniknąć miała szkoda, co do której skarżący twierdzą, że ponieśli ją na terytorium Wspólnoty, również nie mogą one usunąć uprzednio stwierdzonego braku związku przyczynowego na terytorium Wspólnoty między tą szkodą a zarzucanym uchybieniem.

218 W konsekwencji argumenty skarżących opierające się na decyzji 2006/232 należy w każdym razie oddalić, przy czym nie ma potrzeby określania, czy przesłanki dopuszczalności przewidziane w art. 48 ust. 2 regulaminu są w niniejszym przypadku spełnione.

W przedmiocie kosztów

219 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrali sprawę w niniejszym przypadku, należy ich obciążyć — poza własnymi kosztami — kosztami poniesionymi przez Radę i Komisję, zgodnie z ich żądaniem.

Republika Francuska ponosi własne koszty zgodnie z art. 87 § 4 akapit pierwszy regulaminu.

Z powyższych względów

SĄD (trzecia izba)

postanawia, co następuje:

- 1) **Żądania stwierdzenia nieważności zostają odrzucone jako niedopuszczalne.**
- 2) **Żądania odszkodowania zostają oddalone.**
- 3) **Skarżący ponoszą własne koszty oraz koszty poniesione przez Radę i Komisję.**
- 4) **Republika Francuska ponosi własne koszty.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 3 lipca 2007 r.

Sekretarz

E. Coulon

Prezes

M. Jaeger

ZAŁĄCZNIK

Jacqueline Gonin Péroset-Grandson, zamieszkała w Champagne (Szwajcaria),

De Rahm oraz Cie SA, z siedzibą w Lausanne (Szwajcaria),

Françoise Grin, zamieszkała w Champagne,

Janine Payot, zamieszkała w Champagne,

Rose-Marie Richard, zamieszkała w Morges (Szwajcaria),

Yolande Richardet, demeurant Les Tuileries-de-Grandson (Szwajcaria),

Antoinette Schopfer, zamieszkała w Yverdon-les-Bains (Szwajcaria),

Huguette Verraires-Banderet, zamieszkała w Renens (Szwajcaria),

Dominique Dagon, zamieszkała w Onnens (Szwajcaria),

Susy Dagon, zamieszkała w Champagne,

Élisabeth Giroud, zamieszkała w Champagne,

Huguette Giroud, zamieszkała w Champagne,

Serge Gonin Péroset-Grandson, zamieszkały w Champagne,

Gilbert Guilloud, zamieszkały w Champagne,

Claude Loup, zamieszkały w Champagne,

Charles Madörin, zamieszkały w Champagne,

Claude Madörin, zamieszkały w Jongny (Szwajcaria),

Rudolf Moser-Perrin, zamieszkały w Payerne (Szwajcaria),

Marc Perdrix, zamieszkały w Champagne,

René Perdrix, zamieszkały w Giez (Szwajcaria),

Éric Schopfer, zamieszkały w Champagne,

Denis Tharin, zamieszkały w Champagne,

José Tharin, zamieszkały w Champagne,

Maxime Tharin, zamieszkały w Champagne,

Albert Banderet, zamieszkały w Champagne,

Gilbert Banderet, zamieszkały w Champagne,

Jean-Pierre Banderet, zamieszkały w Yverdon-les-Bains,

Emmanuel Borgeaud, zamieszkały w Champagne,

Paul André Cornu, zamieszkały w Champagne,

Ronald Dagon, zamieszkały w Champagne,

Jean-Michel Duvoisin, zamieszkały w Bonvillars (Szwajcaria),

Daniel Forestier, zamieszkały w Bonvillars,

Michel Forestier, zamieszkały w Champagne,

Edgar Giroud, zamieszkały w Torgon (Szwajcaria),

Edmond Giroud, zamieszkały w Champagne,

Georges Giroud, zamieszkały w Champagne,

Cofigo SA, z siedzibą w Morges,

Jean Vogel, zamieszkały w Grandvaux (Szwajcaria),

Commune d'Yverdon (Szwajcaria).